

RECEPȚIONATAgenția Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare _____

_____ 2024

AVIZAT

Secția AȘM _____

_____ 2024

RAPORT ȘTIINȚIFIC FINAL
pentru perioada 2020-2023
privind implementarea proiectului din cadrul
Programului de Stat (2020-2023)

Proiectul **Patrimoniul arheologic din epoca fierului în regiunea Nistrului Mijlociu și bazinul
râului Cogâlnic: cercetare interdisciplinară și valorificare științifică**

Cifra proiectului 20.80009.1606.14Prioritatea Strategică IV. Provocări societale

Rectorul USM

ȘAROV Igor

(numele, prenumele)

(semnătura)

Consiliul științific/Senatul

STEPANOV Georgeta

(numele, prenumele)

(semnătura)

Conducătorul proiectului

ZANOCI Aurel

(numele, prenumele)

(semnătura)

L.Ș.

Chișinău 2024

1. Scopul proiectului

Valorificarea științifică interdisciplinară a patrimoniului arheologic din epoca fierului din regiunea Nistrului Mijlociu și bazinul râului Cogâlnic.

2. Obiectivele proiectului 2020-2023

1. Cercetarea informațiilor și a materialelor inedite din arhivele interne ale instituțiilor muzeale și arhivistice din țară în scopul valorificării investigațiilor științifice anterioare;
2. Prospectarea terestră, poziționarea GPS și verificarea stării de conservare a siturilor arheologice;
3. Întocmirea și digitizarea fișelor de sit și transmiterea lor pentru a fi introduse în Repertoriul arheologic național și în Registrul arheologic național;
4. Prospectarea aeriană (cu drona) a siturilor arheologice;
5. Prospectarea geo-fizică a siturilor arheologice;
5. Efectuarea de sondaje arheologice cu scopul stabilirii potențialului arheologic al siturilor;
6. Realizarea de săpături arheologice în zonele cu potențial arheologic ridicat și în cele în care patrimoniul arheologic este amenințat de distrugere
7. Prelevarea și analiza probelor de sol din siturile arheologice cu scopul stabilirii gradului de antropizare a peisajului natural;
8. Prelevarea probelor de roci pentru stabilirea locului provenienței lor și a posibilelor utilizări de către comunitățile umane;
9. Efectuarea de analize paleozoologice și paleoantropologice a oaselor descoperite în siturile arheologice;
10. Valorificarea științifică pluridisciplinară a rezultatelor obținute;
11. Transferul rezultatelor studiilor interdisciplinare către studenți, cercetători și cadre didactice;
12. Valorificarea culturală a rezultatelor cercetării interdisciplinare.

3. Rezultate planificate conform proiectului depus

- acumularea de informații despre siturile arheologice din epoca fierului, în special, din raioanele Rezina și Șoldănești, din regiunea Nistrului Mijlociu, și Hâncești și Cimișlia, din bazinul Cogâlnicului, care va conduce la completarea și ajustarea Repertoriului arheologic național;
- stabilirea stării de conservare și a intensității materialelor arheologice a siturilor din regiunea Nistrului Mijlociu și bazinul râului Cogâlnic;
- acumularea unui lot bogat de artefacte inedite, al căror analiză și prelucrare vor da posibilitatea de a le transforma în surse istorice informative, utilizate la elucidarea modului de viață și a habitatului comunităților umane din acest spațiu, precum și la stabilirea legăturilor lor cu civilizațiile circumpontice și cele din Europa Centrală;
- coroborarea datelor căpătate prin cercetările arheologice de teren cu datele obținute prin investigațiile interdisciplinare, care va contribui la reconstituirea paleomediului și a îndeletnicirilor comunităților umane din aceste teritorii în epoca fierului.

4. Rezultatele obținute (descriere narativă 3-5 pagini)

Cercetările în cadrul proiectului s-au derulat în două spații distincte: regiunea Nistrului Mijlociu, preponderent teritoriile raioanelor Rezina și Șoldănești; bazinul râului Cogâlnic, în special raioanele Cimișlia și Hâncești.

Astfel, în **regiunea Nistrului Mijlociu** cercetările s-au desfășurat prin intermediul prospecțiunilor aeriene și geofizice, a periegezelor, sondajelor și săpăturilor arheologice, care s-au soldat cu rezultate remarcabile.

- *Prospecțiuni aeriene*, cu ajutorul dronelor Phantom 4 pro, au fost întreprinse la opt situri arheologice, în special fortificații (Saharna Mare, Parcani „Zanova”, Glinjeni „La Șanț” etc.),

precum și în spațiile aferente lor. Acestea s-au soldat cu realizarea de imagini oblice asupra așezărilor din epoca fierului, în baza cărora a fost cercetat relieful pe care sunt acestea amplasate. De asemenea, a devenit posibilă urmărirea integrală al traseului defensiv. Ca urmare a prelucrării cu ajutorul softurilor specializate Pix4D și AgiSoft a imaginilor verticale, pentru siturile menționate s-a reușit căpătarea: modelului 3D al terenului, modelului digital de teren (DTM), modelului digital de elevație (DEM), hărților de reflectanță, hărților ortomosaice etc. Rezultatele au fost utilizate la cercetarea topografiei așezărilor epocii fierului din bazinul râului Nistru și a impactului lăsat de mediul geografic asupra locului amplasării acestora.

- *Prospecțiunile geofizice*, realizate la șase situri din regiunea Nistrului Mijlociu, au permis identificarea urmelor elementelor defensive (nevizibile la suprafața solului) și ale planimetriei interioare ale fortificațiilor Cogâlniceni „Cetate”, Țahnăuți etc. Iar la siturile Saharna „Rude”, Saharna „Țigla”, Horodiște etc. au fost evidențiate numeroase anomalii pozitive: urme ale unor locuințe, gropi de provizii, instalații de foc etc. Rezultatele căpătate au facilitat realizarea, de sondaje și săpături la structurile arheologice identificate prin metoda geofizică.

- *Periegeze arheologice* au avut loc la cca 55 situri din acest spațiu. Ca urmare, acestea au fost reperate cu ajutorul GPS-urilor portabile Garmin GPSMAP 66st, au fost stabilite conturul și dimensiunile lor, iar de pe suprafață au fost colectate artefacte arheologice, care au permis încadrarea lor cronologică. De asemenea, a fost verificată starea de conservare, stabilindu-se că majoritatea siturilor sunt amplasate pe terenuri supuse lucrărilor agricole, fapt care conduce la degradarea în continuare a acestora.

- *Sondaje arheologice* au fost efectuate în 12 situri, în special fortificații (Olișcani, Saharna „Hulboaca”, Păpăuți „Cetate”, Pohrebni etc.), care au avut drept scop stabilirea existenței stratului cultural în incinte, precum și încadrarea cronologică a acestuia. Astfel, ca urmare a cercetărilor, s-a stabilit că majoritatea cetăților au funcționat în perioada sec. IV-III a. Chr., deși în unele au fost descoperite niveluri de locuire din prima epocă a fierului (sec. X-IX a. Chr.), sau din perioada evului mediu timpuriu.

- *Săpături arheologice* au fost realizate în șase situri: Climăuții de Jos VIII „Pe Holm”, Saharna Mare, Saharna „Țigla”, Saharna „Rude”, Horodiște „La Cot” și Horodiște „La Șanț”. Cercetările arheologice la situl Climăuții de Jos VIII „Pe Holm”, raionul Șoldănești au fost concentrate pe studierea sistemului defensiv al cetății. În acest scop a fost secționat valul și șanțul interior al așezării. În urma investigațiilor s-a stabilit că la edificarea valului a fost utilizată piatra de calcar, extrasă din șanțul săpat în față. Materialele arheologice recuperate din structura valului, precum și din umplutura șanțului permit încadrarea lor în intervalul de timp cuprins între sec. IV și III a. Chr.

La Saharna Mare investigațiile arheologice au fost realizate la bastionul porții de nord a fortificației. S-a constatat că la construcția bastionului a fost utilizată masiv piatra de calcar, care a fost clădită sub forma unui zid semicircular. În interiorul bastionului a fost depistată o încăpere adâncită în sol cu cca 2 m (un fel de cămară), în care, probabil î-și păstrau proviziile apărătorii cetății.

La situl Saharna „Rude”, r-nul Rezina, în urma prospecțiunilor geomagnetice și a cercetărilor arheologice realizate, a fost descoperită o „citadelă” cu diametrul de cca 70 m, care conform artefactelor recuperate din șanțul defensiv a fost atribuită primei epoci a fierului (cultura Saharna). De asemenea, analiza hărții geomagnetice a permis identificarea unei porți de intrare în formă de „clește”, amplasată pe latura de vest a cetății. Iar în urma cercetărilor arheologice a fost atestată și calea de acces spre „citadelă”. La fel, ca urmare a scanărilor geofizice și a cercetărilor de suprafață s-a stabilit că această fortificație a fost flancată spre sud de o întinsă așezare deschisă cu suprafața de cca 10 ha.

Cercetările din 2021, la situl Horodiște „La Cot”, raionul Rezina au avut drept scop verificarea rezultatelor prospecțiunilor geofizice realizate în anul 2019. Printr-o secțiune cu dimensiunile de 14×2 m, a fost investigată o anomalie liniară, care era presupusă a fi vestigiile unui șanț defensiv. Astfel, ca urmare a cercetărilor arheologice într-adevăr a fost identificat un șanț de apărare, ce avea

o deschidere la gură de cca 3,6 m și o adâncime de cca 1,4 m. Materialele arheologice descoperite în preajma șanțului sunt reprezentate de fragmente de ceramică caracteristică purtătorilor culturii Saharna, fapt care permite atribuirea șanțului acestui nivel de locuire de pe promontoriul „La Cot”. Prin a doua secțiune, cu dimensiunile de 2×2 m, săpată în preajma, au fost identificate, la fel, vestigii ale culturii Saharna. Astfel, cercetările efectuate în situl Horodiște „La Cot” au confirmat existența în partea de nord-est a promontoriului a unei fortificații cu dimensiunile de 195×495 m (cca 6 ha) care poate fi atribuită culturii Saharna (sec. X-IX a. Chr.).

Cercetările la situl Horodiște „La Șanț”, raionul Rezina au fost realizate în anul 2022, prin intermediul unei secțiuni cu dimensiunile de 20×2 m, și au avut drept scop cercetarea valului și șanțului de apărare, ce întretăia promontoriul pe care este amplasată cetate. Ca urmare a cercetărilor arheologice a fost studiată structura valului, la a cărei edificare, după cum s-a stabilit, a fost utilizată piatra, lemnul și pământul. Acestea au fost amenajate sub forma unui „zid” cu lățimea de cca 4 m, ce consta din două paramente din piatră, sprijinite de bârne din lemn. Spațiul dintre paramente, fiind umplut cu pământ și pietriș. În fața „zidului”, a fost săpat un șanț de apărare, care conform cercetărilor noastre, în timpul funcționării avea lățimea de cca 5 m și adâncimea de cca 3 m. Inventarul arheologic, recuperat în timpul cercetărilor arheologice, permite încadrarea fortificației în sec. IV-III a. Chr.

La situl din prima epocă a fierului de la Saharna „Țiglău”, raionul Rezina cercetări au fost realizate în anii 2020-2023, prin intermediul a șapte secțiuni cu o suprafață totală de 310 m². Acestea au avut drept scop studierea mai multor structuri arheologice de tipul gropilor menajere precum și a stratului de cultură din preajmă. Interes prezintă artefactele, descoperite atât în structurile arheologice, cât și în stratul cultural. Acestea sunt reprezentate de vase ceramice întregi sau întregibile, figurine antropomorfe și zoomorfe din lut, unelte și ustensile din bronz și fier etc. Materialele descoperite în așezare demonstrează o locuire neîntreruptă, începând cu a doua jum. a sec. XII a. Chr. și până în sec. VII a. Chr. Astfel, fiind prezente vestigii ale culturilor Holercani-Hansca, Cozia-Saharna și Basarabi-Șoldănești. Este importantă descoperirea a două gropi cu oseminte umane. În urma analizelor antropologice a fost demonstrat că oasele poartă urme de lovituri care au cauzat moarte indivizilor, iar îngroparea răzlețită a oaselor ar putea sugera ideea existenței unor sacrificii umane.

De asemenea, în perioada proiectului au fost realizate mai multe analize pedologice, paleozoologice și paleoantropologice, care s-au soldat cu rezultate importante:

- Ca rezultat al investigației solurilor siturilor arheologice Saharna „Țiglău”, Saharna Mare / „Dealul Mănăstirii”, Saharna „Rude”, Cogâlniceni s-a stabilit că subtipul de sol de la Saharna „Țiglău” este cernoziom tipic slab humifer, la Cogâlniceni – cernoziom tipic moderat humifer, în restul siturilor – cernoziom carbonatic, cu deosebirea că cel din perimetrul sitului arheologic este înțelenit, iar cel situat în proximitatea sitului – arabil. Rezultatele testelor de laborator demonstrează că profilele de sol arabil din proximitatea siturilor arheologice au trăsături tipice pentru un profil de sol genetic nemodificat, cu o așezare normală a orizonturilor, neantropizate, cu parametri fizici și chimici conform normativelor cunoscute. Pe când profilele din secțiunile arheologice au urme evidente de modificări antropice, în medie de la adâncimea de 50-60 cm în jos, atât morfologice, cât și analitice, după parametrii fizici și chimici. Aceste modificări denotă o activitate umană intensă în așezările cercetate.

- Studiul arheozoologic a urmărit identificarea speciilor de animale cu care au intrat în contact comunitățile umane și a relațiilor dintre acestea (pescuit, vânătoare și creșterea animalelor); s-a urmărit evaluarea resurselor animale și a strategiilor de exploatare a animalelor identificate în eșantioanele faunistice de la Saharna Mare și Saharna „Țiglău”. Resturile de mamifere domestice au o pondere foarte mare în toate eșantioanele, ele reprezintă 91-97% din totalul mamiferelor identificate. Proporția ridicată a acestui grup este un indicator al faptului că creșterea mamiferelor era o ocupație foarte importantă pentru locuitorii așezărilor. S-au identificat șase specii de mamifere domestice (bovină domestică, oaie, capră, porc, cal și câine), prezente în toate eșantioanele. Mamiferele sălbatice au o pondere redusă, nedepășind 10% din totalul resturilor în niciunul dintre eșantioane. Pentru fiecare dintre cele două culturi, se observă că frecvența

mamiferelor sălbatice este ușor mai ridicată în eșantioanele constituite din oasele colectate din nivelul de locuire din prima epocă a fierului față de eșantioanele care cuprind oasele adunate din straturile, datate cu a doua epocă a fierului. Speciile de mamifere sălbatice identificate sunt cerbul, mistrețul, iepurele de câmp, căpriorul și vulpea. Între cele cinci specii, cerbul și mistrețul au frecvențele cele mai mari.

- Printre numeroasele descoperiri provenite din siturile de epoca fierului din microzona Saharna (Saharna Mare și Saharna „Țiglău”) se evidențiază cel puțin 15 complexe cu oseminte umane – măturii ale unor practici funerare, ce prezintă un deosebit interes pentru cercetarea interdisciplinară a epocii. Ca urmare a analizelor au fost posibile: estimarea vârstei biologice în momentul decesului; determinarea sexului antropologic; calcularea staturii scheletice după lungimea oaselor lungi ale membrelor și încadrarea acestora în categoriile corespunzătoare fiecărui sex; aprecierea tipului antropologic, în situațiile în care starea de conservare, gradul de reprezentare a scheletului și prezența trăsăturilor au permis; analiza traumatismelor, patologiilor, anomaliilor și trăsăturilor epigenetice/non-metrice dentare și osoase (craniene și postcraniene); înregistrarea principalilor indicatori ai episoadelor de stres fiziologic produs în copilărie, precum hiperostoza porotică, *cribra orbitalia* și hipoplazia smalțului dentar; analiza indicatorilor stresului musculo-scheletic, numiți și indicatori ocupaționali.

Utilizarea noilor tehnologii de datare absolută (metoda de datare cu radiocarbon AMS / Accelerator Mass Spectrometry) constituie unul dintre rezultatele de dată recentă în arheologia bazinului Nistrului de Mijloc. Grație colaborării cu Institutul National de Cercetare-Dezvoltare pentru Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei” (IFIN-HH), Măgurele, România s-a reușit analizarea a șase probe, extrase din contexte cercetate arheologic în situl din prima epocă a fierului de la Saharna „Țiglău”. Trei probe au fost recoltate, după efectuarea analizelor antropologice, din contextele funerare cercetate în anul 2022, iar restul de probe au fost luate din gropi descoperite în cuprinsul așezării. Calibrarea datelor AMS plasează secvența cronologică cu o probabilitate de 95,4% în intervalul cuprins între 1284 calBC și 797 calBC. Din asocierea datelor rezultă aproape în mod evident concluzia că la Saharna „Țiglău” a fost înregistrată una dintre cele mai timpurii date cunoscute până în momentul de față pentru un context de primă epocă a fierului cu ceramică imprimată din spațiul carpato-balcanic.

Astfel, cercetările de teren și cele interdisciplinare, realizate în anii 2020-2023, s-au soldat cu rezultate remarcabile, care contribuie la soluționarea mai multor probleme științifice, cum ar fi: evoluția habitatului comunităților umane din regiunea Nistrului Mijlociu în epoca fierului; reconstituirea paleomediului și a îndeletnicirilor comunităților din acest spațiu; diversitatea practicilor funerare ale acestor comunități; cronologia și periodizarea epocii fierului atât în regiunile de studiu, cât și în spațiul carpato-danubiano-pontic.

Artefactele descoperite în urma cercetărilor de teren denotă o locuire intensă și neîntreruptă în regiunea Nistrului Mijlociu, începând cu sec. XII a. Chr. și până în sec. III a. Chr., inclusiv. Iar vestigiile recuperate au fost atribuite culturilor Holercani-Hansca, Saharna, Basarabi-Șoldănești și getică.

Investigațiile arheologice în **valea râului Cogâlnic** și în teritoriile aferente, în anii 2020-2023, au avut un caracter complex, însumând cercetări invazive și periegheze, completate de cele spațiale, pedologice, geo-magnetice etc. Cercetările invazive au fost concentrate pe trei situri arheologice, și anume: Lipoveni II – *La Nisipărie*, Ecaterinovca-Ialpușeni – *Valea Jeparului* și *Valul lui Traian de Sus*.

La situl stratificat Lipoveni II – *La Nisipărie* în anii 2020-2023 au fost întreprinse cercetări arheologice invazive și de suprafață, drept rezultat al cărora, au fost identificate și cercetate integral sau parțial mai multe complexe, și anume: o vatră de lut (nr. 4), o platformă de piatră (nr. 2) și 32 de gropi (nr. 93-124). Cu unele excepții, materialele arheologice colectate din gropi datează din prima epocă a fierului și epoca romană, perioade cărora atribuim și complexe respective.

Vestigii arheologice importante au fost descoperite atât în aria cercetată prin săpături, cât și pe suprafața sitului, în zone complet sau parțial distruse de extracții de nisip sau lucrări agricole. După materialul din care au fost confecționate, remarcăm diferite piese din argint, bronz, aramă, plumb(?), fier, lut, os, corn și piatră. Colecția artefactelor include arme, ustensile, piese de port și de podoabă, precum și nouă monede. Din rândul pieselor de inventar, care se atribuie unor orizonturi cultural-cronologice diferite, menționăm un fragment de sceptru de piatră, două râșnițe din piatră, aflate lângă vatra nr. 4, și cinci fibule de bronz. De asemenea, remarcăm un pinten de fier, datat la începutul sec. IV p. Chr., piesă care este, după exemplarul de la Budești, a doua descoperire de acest fel pe teritoriul Republicii Moldova.

Cel mai numeros material descoperit este ceramica, predominând fragmentele de vase lucrate cu mâna, din pastă neagră-cenușie și cafenie-cenușie, ornamentate cu caneluri, linii incizate și brăuri în relief, datate la începutul primei epoci a fierului (sec. XII-X a. Chr.). Mai reduse ca număr sunt fragmentele de vase lucrate cu mâna din pastă grosieră sau la roată din pastă fină și zgrunțuroasă de culoare cenușie, datând din perioada de început a epocii migrațiilor (sec. IV p. Chr.). Câteva resturi ceramice se atribuie nivelului de locuire traco-getic (sec. VI-V a. Chr.) sau celui databil în evul mediu târziu (sec. XV-XVII). Descoperiri deosebit interesante și primele de acest fel la Lipoveni sunt două amfore romane fragmentare din sec. I-II p. Chr., aflate în cuprinsul a trei gropi menajere.

Importante sunt și cele circa două mii de fragmente de resturi faunistice recuperate, la care se adaugă și două schelete întregi, unul de câine și altul de ovină, descoperite în groapa nr. 116.

Așezarea de la Ecaterinovca-Ialpugeni – *Valea Jeparului* în lista monumentelor arheologice cunoscute în bazinul râului Cogâlnic prezintă un interes deosebit. Situl respectiv a fost descoperit de subsemnați în primăvara anului 2016, cu ocazia unor periegheze efectuate de-a lungul Valului lui Traian de Sus, în zona de hotar a moșiilor comunelor Ecaterinovca și Ialpugeni (r-nul Cimișlia), fiind amplasat pe panta estică a Văii Jeparului. Unicitatea sitului este determinată de întretărirea lui cu Valul lui Traian de Sus. Materialul acumulat în anul 2016 de pe suprafața sitului, dar și în cele două sondaje de dimensiuni restânse executate în același an, au scos în evidență o varietate de artefacte, care aparțin la două nivele de locuire. Primul orizont se datează în sec. IV p. Chr. și se atribuie culturii Sântana de Mureș-Cerneahov, iar al doilea se încadează în sec. XVIII – începutul sec. XIX.

În anul 2020, odată cu inițierea proiectului de cercetare interdisciplinară a patrimoniului arheologic din epoca fierului în regiunea Nistrului Mijlociu și bazinul râului Cogâlnic, s-a revenit la cercetarea sitului respectiv pe câteva dimensiuni: cartografică, periegheză complexă și cercetări non-invazive geofizice, ultimele urmând să identifice zona prioritară pentru viitoare săpături arheologice.

Cercetările de suprafață au fost efectuate în cele două sectoare ale sitului delimitate de *Valul lui Traian de Sus*, fiind acumulat un număr considerabil de vestigii arheologice, în mare parte ceramică, dar și ustensile, podoabe și alte piese din fier, bronz și metal alb, din rândul cărora se evidențiază o monedă de bronz otomană. Materialul ceramic, în proporție de cca 95%, aparține culturii Sântana de Mureș-Cerneahov (fragmente de la vase de producție locală confecționate cu mâna sau la roată de culoare cenușie, cât și fragmente de vase de import, predominant de la amfore de culoare alburie și roșietică). Celelate circa 5% dintre cioburi provin de la vase lucrate la roată de culoare cafenie-cărmizie ce se datează în epoca premodernă și modernă.

Echipa de la Platforma „Arheoinvest” de la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, condusă de dr. Andrei Asăndulesei, a efectuat măsuratori magnetometrice în vederea identificării unor posibile anomalii culturale din zona și proximitatea fortificației liniare Valul lui Traian de Sus. Pentru realizarea obiectivului respectiv a fost folosit un gradiometru Sensys, cu 5 senzori, conectat permanent la un dispozitiv de localizare diferențial. Ca rezultat al scanărilor, a fost obținută o hartă magnetometrică care afișează un contrast bun de susceptibilitate în imediata apropiere a Valului lui Traian de Sus, înspre NV. Alături de măsurătorile geofizice au fost efectuate zboruri cu o dronă de mici dimensiuni. Drept urmare, s-a achiziționat un set considerabil de fotografii în urma unui zbor ghidat, pe baza cărora, prin procedeu fotogrammetric, a fost generat un ortofotoplan, precum

și un model digital al suprafeței. Pe acesta din urmă se poate observa traseul șanțului și, mai puțin, al valului fortificației liniare Valul lui Traian de Sus.

Cercetările de suprafață realizate în anul 2020 pe situl Ecaterinovca-Ialpușeni – *Valea Jeparului* au confirmat existența celor două nivele de locuire din perioada migrației goților și epoca premodernă și modernă, iar sursele cartografice identifică a doua etapă cu o seliște a tătarilor nohai, numită Kudurugliu sau Kuduruglin, dispărută la limita primelor două decenii ale sec. XIX.

Valul lui Traian de Sus (VTS), sectorul Ecaterinovca – Valea Perjii (2022) și sectorul Satul Nou-Selemet (2023). În primăvara anului 2022 și toamna 2023 au fost realizate cercetări arheologice pe VTS, în sectoare unde fortificația liniară este relativ păstrată. Elementele constructive și stratigrafia verticală constatate în secțiunea executată la Valul lui Traian de Sus nu diferă mult de situațiile identificate în timpul cercetărilor efectuate sub egida Agenției Naționale Arheologice în anii 2019-2020. Precizăm că în sectoarele cercetate, șanțul are în secțiune o formă aproximativ trapezoidală, cu lățimea la nivelul surprinderii de cca 4 m, iar la fund de 2,0-2,3 m, adâncimea fiind de cca 2,5 m de la nivelul actual de călcare. Umplutura din partea de sus a șanțului, pe o grosime de circa 1,5 m, prezenta un sol cenușiu, sectorul nordic fiind umplut cu un sol compus din cernoziom cu lut scurs din nivelele superioare până la fundul șanțului. În partea inferioară a șanțului, în partea de sud a fost atestată o lentilă de cernoziom cu grosimea de până la 0,26 m și lățimea de 1,96 m. În ceea ce privește valul propriu-zis al fortificației liniare, în sectorul cercetat în 2022 a fost surprinsă o lentilă de sol cenușiu amestecat cu lut cu grosimea de circa 0,4 m, provenit din șanțul structurii arheologice. Și în cazul acestui sit au fost prelevate probe de sol și oase de animale pentru cercetări interdisciplinare.

Prin periegeze arheologice, iar în anumite cazuri și intervenții în sol pe suprafețe reduse cu scop de stabilire a stratigrafiei, au fost studiate următoarele situri: Buțeni I-VIII, Ciuciuleni II-VII, Lipoveni I, Logănești I, Stolniceni-Cetate (Hâncești), Cimișlia I, Porumbrei I, Sagaidacul Nou, Sagaidac V (Cimișlia). De pe suprafața lor a fost acumulat variat și bogat material arheologic, efectuate măsurări geo-spatiale.

Deși au avut un caracter restrâns, cercetările efectuate în anii 2020-2023 pe siturile arheologice din bazinul râului Cogâlnic au adus o contribuție reală la cunoașterea vestigiilor atribuite diferitor comunități umane care au locuit în această regiune din epoca fierului și perioada Marii migrații a popoarelor.

Un rezultat important al proiectului este și organizarea de întruniri științifice cu participare internațională, prin intermediul cărora echipa Centrului de Arheologie „Ion Niculiță” a desiminat principalele rezultate ale cercetărilor din proiect. Astfel, au fost organizate trei *Colloquium-uri de vară* la Saharna, care au avut drept generic: *Economie și mediu în spațiul tiso-nistrean în epoca fierului / Economy and Environment in the Iron Age in the Tisza-Dniester region* (29 iulie - 1 august 2021); *Descoperiri vechi și abordări noi în arheologia epocii fierului din spațiul tiso-nistrean / Old discoveries and new approaches to the Archaeology of the Iron Age in the Tisza-Dniester area* (28-31 iulie 2022); *Artefacte, tehnologii și materii prime în spațiul tiso-nistrean în epoca fierului / Artifacts, Technology and Raw Material in the Tisza-Dniester region in the Iron Age* (27-30 iulie 2023). La aceste întruniri au participat cca 30 cercetători din Germania, România și Republica Moldova.

Rezultatele cercetărilor, căpătate în cadrul proiectului, au fost valorificate prin intermediul a două monografii, patru culegeri de articole, 64 articole științifice, dintre care 12 în reviste din baza de date SCOPUS, și 118 rezumate la manifestări științifice. Membrii proiectului au participat la: 14 conferințe internaționale (peste hotare) – 21 comunicări; opt conferințe internaționale (în Republica Moldova) – 24 comunicări; 15 conferințe naționale cu participare internațională – 67 comunicări; cinci conferințe naționale – 30 comunicări.

Deopotrivă cu cercetarea științifică, echipa proiectului a fost preocupată și de transferul de cunoștințe și informații despre bunele practici interdisciplinare către cercetători și cadre didactice. Cu acest scop, în cadrul Seminarului de Arheologie și Istorie Antică, Facultatea de Istorie și

Filosofie, USM, au fost organizate o serie de prelegeri, la care membrii echipei proiectului, precum și specialiștii invitați, au prezentat rezultatele recente ale cercetărilor.

De asemenea, membrii echipei, prin intermediul emisiunilor televizate și radio, au promovat patrimoniul arheologic din epoca fierului din regiunea Nistrului Mijlociu și bazinul râului Cogâlnic, accentuând necesitatea salvagărdării acestuia.

5. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului

Impactul științific obținut în cadrul proiectului constă în crearea și dezvoltarea unei platforme de cercetare interdisciplinară universitară și interinstituțională, care a condus la creșterea capacității de inovare în vederea recunoașterii internaționale a calității cercetării arheologice din Republica Moldova. Ca urmare, cercetarea tradițională arheologică a fost completată cu o abordare interdisciplinară (geografie, biologie, ceramologie, fizică, chimie, informatică). Rezultatele științifice căpătate în cadrul proiectului au servit și vor servi drept bază pentru elaborarea de noi proiecte de cercetare științifică naționale și internaționale. De asemenea, acestea vor putea fi utilizate drept referințe pentru cercetările în domeniul pre- și protoistoriei atât al spațiului carpato-danubiano-pontic, cât și a celui central european. La fel, rezultatele cercetărilor din cadrul proiectului au fost folosite la elaborarea tezei de doctorat a dlui M. Băț, cu tema „Regiunea Nistrului Mijlociu în secolele XI-III a. Chr.” și urmează a fi folosite pentru definitivarea tezelor de doctorat ale altor patru membri ai proiectului (V. Dulgher, S. Serbinov, V. Chitic și D. Condrea), precum și altor doctoranzi, ale căror preocupări științifice se axează pe epoca fierului.

Impactul social-economic. În perioada de raportare au continuat activitățile de realizare a parteneriatului public-privat, inițiate de echipa proiectului. Una dintre direcțiile de manifestare a fost cooperarea cu agenții economici locali din regiune, materializată prin colaborarea inițiată de Centrul de Arheologie „Ion Niculiță”, USM și Max-Victor SRL. Firma a beneficiat de consultanță privind gestionarea teritoriului cu potențial arheologic aflat în proprietate privată, fiind realizate cercetări preventive și de salvare. De asemenea, a beneficiat de consultanță științifică din partea dr. Zanoci Aurel, echipa care a elaborat ghidul turistic „Destinațiile de turism cultural în Moldova. Regiunea Centru, Republica Moldova – Galați, România”, Chișinău: Bons Offices, 2022.

Un impact social și cultural au avut excursiile și lecțiile, organizate de membrii echipei proiectului în colaborare cu Agenția Națională Arheologică, pentru comunitatea din localitatea Lipoveni, raionul Cimișlia, în perioada cercetărilor arheologice la situl din punctul „La Nisipărie”. Întruniri similare au fost organizate și pentru comunitatea din localitatea Horodiște, raionul Rezina, în perioada cercetărilor arheologice la situl Horodiște „La Șanț”. De asemenea, impact au avut emisiunile televizate și radio, la care au participat membrii echipei proiectului în colaborare cu Agenția Națională Arheologică, pentru promovarea patrimoniului arheologic al Republicii Moldova, în general, și a celui din epoca fierului din regiunea Nistrului Mijlociu și bazinul râului Cogâlnic, în particular.

6. Infrastructura de cercetare utilizată în cadrul proiectului

- Birourile 529, 531, 537, blocul central USM, dotate cu calculatoare și conexiune internet;
- Muzeul de Antichități „Tudor Arnăuț”, Universitatea de Stat din Moldova;
- Laboratorul E-Drone, Universitatea de Stat din Moldova;
- Laboratorul „Fizica și chimia solului «Valentin Vitiu»”, Universitatea de Stat din Moldova;
- Baza arheologică a Universității de Stat din localitatea Saharna, raionul Rezina.
- *Echipamente:* Detector metale Garrett ACE 400i; Detector metale Garrett ACE 250; Drone quadcopter DJI Phantom 4 Pro V2.O; GPS-uri portabile Garmin GPSMAP 66st; Cameră foto DC Canon EOS 4000D; Cameră foto DC Canon EOS 800D; Gradiometru vertical Sensys cu 5 senzori (pus la dispoziție de Platforma Arheoinvest, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România).

7. Colaborare la nivel național/ internațional în cadrul implementării proiectului

Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului

- Muzeul Național de Istorie a Moldovei (accesul la Arhiva arheologică a MNIM; accesul pentru cercetare și valorificare a pieselor arheologice păstrate în fondurile MNIM; conservarea și restaurarea unor artefacte descoperite în timpul campaniilor arheologice din 2020-2023; predarea pentru depozitare în fondurile MNIM a pieselor arheologice, descoperite de către membrii proiectului în campaniile 2020-2023; publicații comune);
- Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală (accesul pentru cercetare și valorificare a pieselor arheologice păstrate în fondurile MNEIN);
- Agenția Națională Arheologică (cercetări arheologice comune; elaborarea comună a fișelor, pentru siturile cercetate în campaniile din anii 2020-2023; publicații comune);
- Institutul de Fizică Aplicată, USM (analize metalografice a pieselor de metal din siturile Saharna Mare și Saharna „Rude”);
- Centrul Național de Studiu și Testare a Materialelor, Universitatea Tehnică a Moldovei (analize EDX a pieselor de metal din siturile Lipoveni II „La Nisipărie” și Saharna Mare);
- Institutul de Geodezie, Prospekțiuni Tehnice și Cadastru (INGEOCAD) (utilizarea serviciului Web Mapping Service (WMS) de pe site-ul Geoportalului Infrastructurii Naționale de Date Spațiale și asigurarea accesului la harta topografică WMS (scara 1:50 000);
- DanAero (Saves Grup SRL) (realizarea de prospekțiuni aeriene în regiunea Nistrului Mijlociu);
- Compania „Teleradio – Moldova” (promovarea patrimoniului arheologic al Republicii Moldova).

Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului

- Departamentul Interdisciplinar de Științe, Platforma Arheoinvest, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași, România (măsurători geofizice și valorificarea rezultatelor măsurătorilor geofizice la siturile din regiunea Nistrului Mijlociu; publicații comune);
- Centrul de Cercetări Antropologice „Olga Necrasov”, Academia Română – Filiala Iași, România (valorificarea rezultatelor analizelor antropologice a osemintelor umane descoperite în situl Saharna „Țiglău”; publicații comune);
- Institutul de Cercetări Eco-Muzeale „Gavrilă Simion”, Tulcea, România (consultări cu referire la artefactele din prima epocă a fierului din regiunea Nistrului Mijlociu, care își găsesc numeroase analogii pe teritoriul Dobrogei);
- Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București, România (stagii de formare a tinerilor cercetători din proiect – V. Dulgher și S. Serbinov, în cadrul șantierului arheologic Movila Dulcești, Tătălăceac, organizat de institut);
- Institutul de Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei”, Măgurele, România (valorificarea analizelor cu referire la artefactele descoperite în siturile Saharna „Țiglău” și Lipoveni „La Nisipărie”; publicații comune);
- Comisiunea Romano-Germanică a Institutului German de Arheologie (Römisch-Germanische Kommission), Frankfurt am Main, Germania (interpretarea rezultatelor măsurătorilor geofizice de la siturile Horodiște „La Cot” și Horodiște „La Șanț”; analize ale resturilor vegetale, provenite din situl Horodiște „La Cot”; elaborarea unui proiect de cercetare, depus pentru evaluare și finanțare la DFG - Deutsche Forschungsgemeinschaft; publicații comune);
- Seminarul de Preistorie (Vorgeschichtliches Seminar), Universitatea Philipp, Marburg, Germania (cercetări arheologice comune la situl Horodiște „La Cot”; publicații comune)
- Institutul de pre- și protoistorie (Institut für Ur- und Frühgeschichtliche), Universitatea Friedrich-Schiller, Jena, Germania (cercetări arheologice comune la situl Horodiște „La Cot”; publicații comune; stagii de formare a cercetătorilor din proiect – A. Zanoci și V. Dulgher);

- Institutul de arheologie preistorică (Institut für Prähistorische Archäologie), Universitatea Liberă, Berlin, Germania (datări ale artefactelor descoperite în situl Saharna „Țigla”, prin utilizarea metodei 14C; publicații comune; stagii de formare a cercetătorilor din proiect – S. Matveev, A. Zanoci, M. Băț, A. Corobcean, S. Serbinov);

- Thüringisches Landesamt für Denkmalpflege und Archäologie, Weimar, Germania (valorificarea rezultatelor cercetărilor interdisciplinare la situl Horodiște, raionul Rezina; publicații comune).

8. Dificultățile în realizarea proiectului (financiare, organizatorice, legate de resursele umane etc.)

Printre dificultățile majore, care au creat unele incomodități în procesul de realizare a proiectului menționăm:

Restricțiile din cauza pandemiei COVID-19, care au împiedicat în anul 2020 desfășurarea unor activități mai ample de cercetare pe teren în regiunea Nistrului Mijlociu și bazinul râului Cogâlnic, la care era preconizată participarea colegilor din România și Germania. Din aceleași considerente nu a fost posibilă organizarea conferinței cu participare internațională de la Saharna (iulie 2020).

În legătură cu războiul din Ucarina, în anul 2022, au fost interzise zborurile dronelor (UAV) în spațiul din preajma Nistrului, ceea ce a făcut imposibile prospecțiunile aeriene și realizarea de fotografii oblice la siturile din regiunea Nistrului Mijlociu. Fapt care nu a permis documentarea siturilor arheologice și pe această cale.

În procesul de prospectare terestră a siturilor arheologice din regiunea Nistrului Mijlociu și bazinul râului Cogâlnic au apărut o serie de dificultăți legate de starea terenurilor pe care se află siturile arheologice. Multe terenuri sunt lăsate în părajină, respectiv fiind acoperite cu vegetație abundentă sau sunt înțelenite, fapt care nu a permis accesul către locul unde se presupune existența siturilor arheologice. De asemenea, în procesul de verificare a siturilor arheologice, repertoriile anterioare, am constatat că localizarea lor, conform repertoriilor existente, nu este adecvată.

9. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de publicații

1. Monografii (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)

1.1. monografii internaționale

1.2. monografii naționale

1. ZANOCI, A., BĂȚ, M. *Un mileniu de civilizație. Epoca fierului în bazinul Nistrului de Mijloc*. Chișinău: Bons Offices, 2023. 300 p. ISBN 978-5-36241-131-2

2. MATVEEV, S., VORNIC, V., COROBCEAN, A. *Meandrele istoriei. Patrimoniul arheologic din epoca fierului și perioada romană în bazinul râului Cogâlnic (Republica Moldova)*. Chișinău: Bons Offices, 2023. 200 p. ISBN 978-5-36241-132-9

2. Capitole în monografii naționale/internaționale

3. Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale

1. *Relații interculturale în spațiul tiso-nistean în epoca fierului / Cross-Cultural Interaction in the Tisza-Dniester region in the Iron Age*. Eds.: ZANOCI, A., BĂȚ, M. Chișinău: Bons Offices, 2020, 188 p. ISBN 978-9975-87-745-9 <https://www.researchgate.net/publication/349179299>

2. *Economie și mediu în spațiul tiso-nistean în epoca fierului / Economy and Environment in the Iron Age in the Tisza-Dniester region*. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (29 iulie - 1 august 2021) / Proceedings of the Saharna Summer Colloquium (Juli 29th - August 1th 2021). Eds.: ZANOCI, A., BĂȚ, M. Chișinău: Bons Offices, 2021. 264 p. ISBN 978-9975-87-899-9. <https://www.researchgate.net/publication/357736835>

3. *Descoperiri vechi și abordări noi în arheologia epocii fierului din spațiul tiso-nistean /*

Old discoveries and new approaches to the Archaeology of the Iron Age in the Tisa-Dniester area. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (28-31 iulie 2022) / Proceedings of the Saharna Summer Colloquium (Juli 28th - 31th 2022). Eds.: ZANOCI, A., BĂȚ, M. Chișinău: Bons Offices, 2022, 305 p. ISBN 978-9975-166-59-1 <https://www.researchgate.net/publication/367204187>

4. *Artefacte, tehnologii și materii prime în spațiul tiso-nistean în epoca fierului / Artifacts, Technology and Raw Material in the Tisza-Dniester area in the Iron Age.* Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (27-30 iulie 2023) / Proceedings of the Saharna Summer Colloquium (Juli 27th - 30th 2023). Eds.: ZANOCI, A., BĂȚ, M. Chișinău: Bons Offices, 2023, 224 p. ISBN 978-5-36241-129-9

4. Articole în reviste științifice

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS

1. KULKOVA, M., KASHUBA, M., GAVRYLYUK, N., KULKOV, A., KAISER, E., VETROVA, M., ZANOCI, A., PLATONOVA, N., HELLSTRÖM, K., WINGER, K. Composition of white paste inlay on the pottery from sites of 10th-8th centuries BC in the Northern Pontic Region. In: *Archaeometry*, 2020, 62/5, p. 917-934. ISSN 0003-813X <https://www.researchgate.net/publication/340440137>

2. ZANOCI, A., KULKOVA, M.A., BĂȚ, M., KULKOV, A.M. Early Iron Age Pottery from Saharna Mare–Dealul Mănăstirii: Interdisciplinary Approach. In: *Peuce s.n.*, 2020, XVIII, p. 67-110. ISSN 0258-8102 <https://www.researchgate.net/publication/344685551>

3. SOCHIRCĂ, V., MATVEEV, S., COROBCEAN, A., VORNIC, V. Habitatul uman din mileniul I a. Chr. – prima jumătate a mileniului I p. Chr. în bazinul râului Cogâlnic. In: *Revista Arheologica s.n.*, 2020, XVI/2, p. 106-123. ISSN 1857-016X <https://www.researchgate.net/publication/352466325>

4. MUNTEANU, O., BĂȚ, M., ZANOCI, A. Following in the Celtic trader's footsteps: Early La Tène iron brooches in the Republic of Moldova. In: *Ephemeris Napocensis*, 2021, nr. XXXI, pp. 7-68. ISSN 1220-5249. <https://www.doi.org/10.33993/ephnap.2021.31.7>

5. MATVEEV, S., VORNIC, V. Cercetările preventive la Valul lui Traian de Sus (Gradiște-Coștangalia, r-nul Cimișlia) în anul 2019. In: *Cercetări Arheologice*, 2021, nr. 28.2, pp. 351-359. ISSN 0255-6812. <https://cercetari-arheologice.ro/?revista=ca-28-2-2021>

6. ZANOCI, A., Two bronze objects of Western origin in the Saharna microregion, Rezina district, Republic of Moldova. In: *Studia Antiqua et Archaeologica*, 2021, 27/2, supplementum, pp. 276-297. ISSN 1224-2284 <https://www.researchgate.net/publication/366008270>

7. BĂȚ, M., ZANOCI, A. Date radiocarbon din situl aparținând primei epoci a fierului de la Saharna Mare–Dealul Mănăstirii (Republica Moldova). In: *Peuce s.n.*, 2022, nr. XX, pp. 7-37. ISSN 0258-8102. <https://www.researchgate.net/publication/364994255>

8. KULKOVA, M.A., KASHUBA, M.T., KULKOV, A.M., RYABKOVA, T.V., VETROVA, M.N., ZANOCI, A., BUBNOVA, O.V. Iron sources and technologies during the Early Iron Age in the Northern Pontic Region. In: *Geoarchaeology and Archaeological Mineralogy. Springer Proceedings in Earth and Environmental Sciences*. Springer, Cham., 2022, pp. 11-28. ISSN 2524342X. https://doi.org/10.1007/978-3-030-86040-0_2

9. KULKOVA, M.A., KASHUBA, M.T., AGULNIKOV, S.M., KULKOV, A.M., STRELTSOV, M.A., VETROVA, M.N., ZANOCI, A. Impact of Paleoclimatic Changes on the Cultural and Historical Processes at the Turn of the Late Bronze - Early Iron Ages in the Northern Black Sea Region. In: *Heritage*. 2022, nr. 5, pp. 2258-2281. ISSN 2571-9408 <https://doi.org/10.3390/heritage5030118>

10. ZANOCI, A., BĂȚ, M., ASÂNDULESEI, A., SOCHIRCĂ, V., TENCARIU, A.-F., NAGACEVSCHI, T. Cercetări interdisciplinare în siturile arheologice din secolele IV-III a. Chr. din preajma localității Cogâlniceni (raionul Rezina, Republica Moldova). In: *Cercetări Arheologice*, 2022, nr. 29/1, pp. 13-33. ISSN 0255-6812. <https://doi.org/10.46535/ca.29.1.01>

11. BĂȚ, M., ZANOCI, A. Meandrele timpului: date radiocarbon pentru situl Saharna-Țiglău (Republica Moldova). In: *Peuce s.n.*, 2023, nr. XXI, pp. 9-40. ISSN 0258-8102. <https://www.researchgate.net/publication/375665704>

12. SCHERF, D., ZANOCI, A., KOHLE, M., BĂȚ, M., MEWES, M., NAGACEVSCHI, T., SOCHIRCĂ, V., HOHLE, I., PODGORELEC, M., RASSMANN, K., HOFMANN, K.P., ETTEL, P. The Iron Age Settlements in the Micro-Region of Horodiște-Țipova, Distr. Rezina, Republic of Moldova. Magnetic Prospection, UAV Images and Drillings. In: *Bericht der Römisch-Germanischen Kommission*, 2023, 101/102 (2020-2021), pp. 5-48. ISSN 0341-9312. <https://doi.org/10.11588/berrgk.2020.1.101261>

4.2. în reviste științifice din străinătate recunoscute

1. NICULIȚĂ, I., COROBCEAN, A. Social status reflected in the funeral rite and ritual of the communities that inhabited the area between the Pruth and the Dniester in the second half of the 1st millennium BC. In: *Mousaios*, 2020, XXIII, pp. 189-196. ISSN 1582-0688. <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=919561>

2. SIMALCSIK, A., VORNIC, VI. Necropola de tip Sântana de Mureș-Černjachov de la Tigheci (campania 2018). Date paleoantropologice. In: *Acta Musei Tutovensius*, 2020, XVI, pp. 76-87. ISSN 2457-1709 <https://www.researchgate.net/publication/333045018>

3. ZANOCI, A., BĂȚ, M. The challenge of social markers: archaeology of death and mortuary practices in early iron age in the Middle Dniester region. In: *Mousaios*, 2020, XXIII, p. 425-450. ISSN 1582-0688 <https://www.researchgate.net/publication/348186555>

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil

1. MUNTEANU, O., BĂȚ, M., ZANOCI, A. Fibule din fier de schemă La Tène timpuriu descoperite pe teritoriul Republicii Moldova. In: *Tyragetia s.n.*, 2020, XIV/1, p. 23-70. ISSN 1857-0240 <https://www.researchgate.net/publication/347977829>

2. ZANOCI, A., BĂȚ, M. Cercetări arheologice la poarta de nord a cetății Saharna Mare. In: *Tyragetia s.n.*, 2021, nr. XV/1, pp. 219-232. ISSN 1857-0240 <https://www.researchgate.net/publication/355732832>

3. DULGHER, V., SERBINOV, S., CHITIC, V., ZANOCI, A. Situri din prima epocă a fierului din preajma satului Cinișeuți, raionul Rezina. In: *Tyragetia s.n.*, 2021, nr. XV/1, pp. 133-141. ISSN 1857-0240 <https://www.researchgate.net/publication/355732839>

4. COROBCEAN, A. Etnografie pentru arheologie: o revenire la problema utilizării materialelor etnologice în interpretarea arheologică. In: *Studia Universitatis Moldaviae (Seria Științe Umanistice)*, 2022, nr. 10, pp. 3-10. ISSN 1811-2668. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/170850

5. ZANOCI, A., ASĂNDULESEI, A., BĂȚ, M., SOCHIRCĂ, V., NAGACEVSCHI, T., TENCARIU, A.-F., DULGHER, V. Pas cu pas. Cercetări interdisciplinare la situl de epoca fierului de la Saharna „Rude” din bazinul Nistrului de Mijloc. In: *Tyragetia s.n.*, 2022, nr. XVI/1, pp. 179-208. ISSN 1857-0240 <https://www.researchgate.net/publication/366262578>

6. ZANOCI, A., BĂȚ, M., SOCHIRCĂ, V., DULGHER, V., CHITIC, V., CUCULESCU, D. Habitatul getic în zona satului Socola (raionul Șoldănești, Republica Moldova). In: *Tyragetia s.n.*, 2022, nr. XVI/1, pp. 237-251. ISSN 1857-0240 <https://www.researchgate.net/publication/366262819>

7. MUNTEANU, O., IARMULSCHI, V., BATOG, N. Two brooches from Roman period discovered at Mârzoaia, Nisporeni region, Republic of Moldova (reconfirming the presence of sedentary communities in the Prut-Dniester interfluvium at the beginning of the 1st millennium AD). In: *Tyragetia s.n.*, 2022, nr. XVI/1, pp. 281-291. ISSN 1857-0240. <https://www.researchgate.net/publication/366288978>

8. ZANOCI, A., SCHERF, D., BĂȚ, M. Timpurile se schimbă. Noi date despre situl epocii fierului de la Horodiște din bazinul Nistrului de Mijloc. In: *Tyragetia s.n.*, 2023, nr. XVII/1, pp. 195-227. ISSN 1857-0240 <https://www.researchgate.net/publication/376958360>

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare

1. NICULIȚĂ, I., COROBCEAN, A. Religious places and constructions of the Iron Age in the Pruth-Dniester interfluve. In: *Temples and cult places from the Second Iron Age in Europe*. SÎRBU, V., PEȚAN, A. eds. Alun, 2020, pp. 127-143. ISBN 978-606-8538-02-0. <https://www.researchgate.net/publication/341606613>
2. MUNTEANU, O., BĂȚ, M., ZANOCI, A. Fibule de schemă La Tène timpuriu de pe teritoriul Republicii Moldova: un catalog al descoperirilor din așezări. In: *The Thracians and Their Neighbours in Antiquity: Archaeology and History. Studies in Honor of Valeriu Sîrbu at his 70th Anniversary*. CÂNDEA, I., ed. Brăila: Istros, 2020, p. 333-358. ISBN 978-606-654-403-0 <https://www.researchgate.net/publication/344151316>
3. NICULIȚĂ, I., ZANOCI, A., BĂȚ, M. Obiecte de cult din așezările getice de la Hansca (Raionul Ialoveni, Republica Moldova). In: *The Thracians and Their Neighbours in Antiquity: Archaeology and History. Studies in Honor of Valeriu Sîrbu at his 70th Anniversary*. CÂNDEA, I., ed. Brăila: Istros, 2020, p. 359-416. ISBN 978-606-654-403-0 <https://www.researchgate.net/publication/344151242>
4. ZANOCI, A., BĂȚ, M. Trough the Hillfort's Gate: the Defensive Features of Fortified sites in the Middle Dniester Region in the Fourth and Third Centuries BC. In: *Studia Praehistorica et Antiqua. Miscellanea in honorem Silvia Teodor*. BERZOVAN, Al., ed. Iași: Editura Universității "Alexandru Ioan Cuza", 2020, p. 111-129. ISBN 978-606-714-587-8 <https://www.researchgate.net/publication/344170658>
5. MUNTEANU, O., IARMULSCHI, V. An Iron Winged Axe Discovered in the Horodca Mică Getae Fortification. Chronological and Functional Landmarks. In: *Studia Praehistorica et Antiqua. Miscellanea in honorem Silvia Teodor*. BERZOVAN, Al. ed. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2020, pp. 131-154. ISBN 978-606-714-587-8 <https://www.researchgate.net/publication/346265913>
6. COROBCEAN, A., MATVEEV, S. Historiographischen Probleme auf archäologische Funden aus dem 7.-5. Jahrhundert v. Chr. in dem Pruth-Dnjestr Gebiet, *Funeralkultur der Thraker und Skythen des 7. bis 5. Jahrhunderts v. Chr. an der unteren Donau*. SEAT 5, Rhaden 2020, S. 55-62. ISBN 978-3-86757-885-1. <https://www.researchgate.net/publication/374053609>
7. IARMULSCHI, V., BĂȚ, M., ZANOCI, A., MUNTEANU, O. Zur latènezeitlichen Ringfibeln mit aufgerollten Enden aus dem Prut-Dniester Gebiet. In: *Ze świata dawnych Barbarzyńców. Studia pradziejowe i wczesnodziejowe. Księga dedykowana Profesorowi Henrykowi Machajewskiemu z okazji 70. urodzin i 50 lat pracy archeologicznej*. MICHAŁOWSKI, A., BRZOSTOWICZ, M., KACZMAREK, M., STROBIN, A., eds. Poznań, 2021, pp. 51-71. ISBN 978-83-232-3909-3 <https://www.researchgate.net/publication/357622181>
8. ZANOCI, A. The fortified settlements of the Cozia-Saharna culture: new discoveries and considerations. In: *Fortifications and defensive systems east from the Carpathians. Strategies and social energies from prehistory to the middle ages*. DIACONU, V., ed. Piatra-Neamț, 2021, pp. 93-122. ISBN 978-606-654-453-5 <https://www.researchgate.net/publication/357700253>
9. MUNTEANU, O., MATEEVICI, N., IARMULSCHI, V., SÎRBU, Gh. Fortificația getică Horodca Mică: repere cronologice. In: *Varia Archaeologica*, III, APARASSCHIVEI, D., BILAVSCHI, G., BACUMENCO-PÎRNĂU, L. eds. Cluj-Napoca: Mega, 2023, pp. 147-177. ISBN 978-606-020-676-7 <https://www.researchgate.net/publication/375238643>

5.2. culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

1. ZANOCI, A., BĂȚ, M. Interactions and exchanges in Saharna microregion in the frame of cultural connections during the Late Iron Age. In: *Relații interculturale în spațiul tiso-nistean în epoca fierului / Cross-Cultural Interaction in the Tisza-Dniester region in the Iron Age*. Eds.: ZANOCI, A., BĂȚ, M. Chișinău: Bons Offices, 2020, pp. 51-104. ISBN 978-9975-87-745-9. <https://www.researchgate.net/publication/349164026>

2. COROBCEAN, A. Geții și sciții: o (re)construcție a diferențelor etnice în arheologie. In: *Relații interculturale în spațiul tiso-nistrean în epoca fierului / Cross-Cultural Interaction in the Tisza-Dniester region in the Iron Age*. Eds.: ZANOCI, A., BĂȚ, M. Chișinău: Bons Offices, 2020, pp. 23-38. ISBN 978-9975-87-745-9. <https://www.researchgate.net/publication/349179299>

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

1. ZANOCI, A., BĂȚ, M. Landscape and settlements in the southern part of the Middle Dniester region in the 4th-3rd centuries B.C. In: *Landschaft und Siedlungen. Archäologische Studien zur vorrömischen Eisenzeit- und älteren Kaiserzeit im Mittel- und Südost Europa*. ŁUCZKIEWICZ, P., ed. Lublin, 2020, p. 152-173. ISBN 978-83-227-9356-5 <https://www.researchgate.net/publication/342589020>

2. MUNTEANU, O. Landscape and Getae fortifications in the lower Răut valley (6th-3rd century B.C.). In: *Landschaft und Siedlungen. Archäologische Studien zur vorrömischen Eisenzeit- und älteren Kaiserzeit im Mittel- und Südost Europa*. ŁUCZKIEWICZ, P. ed. Lublin, 2020, pp. 174-202. ISBN 978-83-227-9356-5. <https://www.researchgate.net/publication/342591753>

3. МАТВЕЕВ, С., ПЕЛИВАН, А. Г.П. Сергеев – основатель краеведения МССР. Анохинские чтения. Материалы VIII научной конференции, посвященной 150-летию со дня рождения А.В. Анохина (2019 г.), Горно-Алтайск, 2020, стр. 80-87. ББК 79.14(2)685я43. <https://www.researchgate.net/publication/357205138>

4. MATVEEV, S. Keramische Verbrennungsöfen der römischen Tradition des III.–IV. Jahrhundert n. Chr. zwischen Prut und Dniester. In: Sessions 2–3, Single Contributions. *Archaeology and Economy in the Ancient World – Proceedings of the 19th International Congress of Classical Archaeology*, Cologne/Bonn 2018, Band 53. HEINZELMANN, M., BENTZ, M. eds. Heidelberg: Propylaeum, 2022, pp. 599-610. ISBN 978-3-96929-127-6 <https://doi.org/10.11588/propylaeum.999.c13389>

5. MUNTEANU, O., BĂȚ, M., IARMULSCHI, V., ZANOCI, A. Late La Tène Burials with weapons in the Eastern Carpathian Forest-Steppe: cultural connections with Central Europe. In: *Graves, Cenotaphs and Votive Deposits of Weapons in Europe – Bronze and Iron Ages. Proceedings of the 20th International Colloquium of Funerary Archaeology* (Târgu Jiu, Gorj County, 7th-10th October 2021). SÎRBU, V., SCHUSTER, C., HORTOPAN, D., eds. Târgu Jiu: Editura Măiastra, 2022, pp. 111-134. ISBN 978-606-042-230-3 <https://www.researchgate.net/publication/362592340>

6. NICULIȚĂ, I., ZANOCI, A., BĂȚ, M. Some considerations regarding the formation of the material culture of the Thracian communities on the territory east of the Prut. In: (Eds. P. Delev et al.) *Ancient Thrace: Myth and Reality. Proceedings of the Thirteenth International Congress of Thracology* (Kazanlak, September 3-7, 2017), vol. 1, Sofia: St. Kliment Ohridski University Press, 2022, pp. 323-337. ISBN 978-954-07-5621-9. <https://www.researchgate.net/publication/369093089>

7. ЗАНОЧ, А. Городища раннего железного века на территории Республики Молдова. In: *Матеріали міжнародної наукової конференції «Проблемні питання давньої історії Карпатського ареалу» до 90-річчя з дня народження професора Балагурі Е.А.* Ужгород, 2022, pp. 51-54. УДК94(477.87)"03/14"(063)+930.2

8. BĂȚ, M., ZANOCI, A., Foreign objects for gods? About a La Tène type find from Mașcăuți "Dealul cel Mare" (Republic of Moldova). In: *Inventory, offerings and rituals in the pre-Christian temples and sacred places of continental Europe and Mediterranean area (7th c. BC - 2nd c. AD). Proceedings of the 3rd International Colloquium "Iron Age Sanctuaries and Cult Places at the Thracians and their Neighbours"* (Alun / Romania, 16th-19th June 2022). SÎRBU, V., PETĂN, A. eds. Alun, 2023, pp. 13-28. ISBN 978-606-8538-07-5 <https://www.researchgate.net/publication/370983517>

6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

1. BĂȚ, M., ZANOCI, A., Chronologisch relevante Funde aus Befestigungen der vorrömischen Eisenzeit in der Mikroregion Saharna (Mittel-Dnestr-Gebiet). In: *Die Chronologie der vorrömischen Eisen- und frühen Kaiserzeit in Mittel- und Südosteuropa: Probleme und Perspektiven. Humboldt-Kolleg: Chronologie in den archäologischen Forschungen* (Chișinău, 08-09 November 2018). SAVA, E., IARMULSCHI, V., ZANOCI, A., BĂȚ, M., MUNTEANU, O., eds. Chișinău-Berlin, 2021, pp. 11-45. ISBN 978-9975-87-795-4.

<https://www.researchgate.net/publication/351372842>

2. MATVEEV, S. Die Frage der unteren chronologischen Grenze der Sântana de Mureș-Tschernjachow-Kultur. In: *Die Chronologie der vorrömischen Eisen- und frühen Kaiserzeit in Mittel- und Südosteuropa: Probleme und Perspektiven. Humboldt-Kolleg: Chronologie in den archäologischen Forschungen* (Chișinău, 08.-09. November 2018). SAVA, E., IARMULSCHI, V., ZANOCI, A., BĂȚ, M., MUNTEANU, O., eds. Chișinău-Berlin, 2021, pp. 251-260. ISBN 978-9975-87-795-4. <https://www.researchgate.net/publication/351373376>

3. MUNTEANU, O. Der Beginn der Poienеști-Lucașeuca-Kultur: Nekropolen versus Siedlungen. In: *Die Chronologie der vorrömischen Eisen- und frühen Kaiserzeit in Mittel- und Südosteuropa: Probleme und Perspektiven. Humboldt-Kolleg: Chronologie in den archäologischen Forschungen* (Chișinău, 08.-09. November 2018). SAVA, E., IARMULSCHI, V., ZANOCI, A., BĂȚ, M., MUNTEANU, O., eds. Chișinău-Berlin, 2021, pp. 145-160. ISBN 978-9975-87-795-4. <https://www.researchgate.net/publication/351546297>

4. SOCHIRCĂ, V., NAGACEVSCHI, T., MATVEEV, S., VORNIC, V. Aspecte privind investigațiile interdisciplinare la situl Lipoveni-La Nisipărie (raionul Cimișlia). In: *Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine. Conferința științifică internațională*, ediția a IV-a (Iași-Chișinău, 28-29 septembrie 2021). CONDRATICOVA, L., ed. Chișinău, 2021, pp. 153-157. ISSN 2558-894X. <https://www.researchgate.net/publication/355875588>

6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

1. BĂȚ, M., ZANOCI, A. Despre olăritul culturii Cozia-Saharna (în baza descoperirilor din bazinul Nistrului Mijlociu). In: *Economie și mediu în spațiul tiso-nistrean în epoca fierului / Economy and Environment in the Iron Age in the Tisza-Dniester region*. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (29 iulie - 1 august 2021) / Proceedings of the Saharna Summer Colloquium (Juli 29th - August 1th 2021). ZANOCI, A., BĂȚ, M., eds. Chișinău: Bons Offices, 2021, pp. 7-24. ISBN 978-9975-87-899-9 <https://www.researchgate.net/publication/357717902>

2. ZANOCI, A., SERBINOV, S. Unelte și ustensile din fier, descoperite în siturile din secolele IV-III a. Chr. în microzona Saharna. In: *Economie și mediu în spațiul tiso-nistrean în epoca fierului / Economy and Environment in the Iron Age in the Tisza-Dniester region*. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (29 iulie - 1 august 2021) / Proceedings of the Saharna Summer Colloquium (Juli 29th - August 1th 2021). ZANOCI, A., BĂȚ, M., eds. Chișinău: Bons Offices, 2021, pp. 129-150. ISBN 978-9975-87-899-9 <https://www.researchgate.net/publication/357717894>

3. COROBCEAN, A., Cultură și habitat în epoca fierului din spațiul pruto-nistrean. Aspecte teoretice. In: *Economie și mediu în spațiul tiso-nistrean în epoca fierului / Economy and Environment in the Iron Age in the Tisza-Dniester region*. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (29 iulie - 1 august 2021) / Proceedings of the Saharna Summer Colloquium (Juli 29th - August 1th 2021). ZANOCI, A., BĂȚ, M., eds. Chișinău: Bons Offices, 2021, pp. 69-82. ISBN 978-9975-87-899-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/135905

4. SIMALCSIK, A., BĂȚ, M., CIOBANU, I. Comunități umane din a doua epocă a fierului privite prin prisma indicatorilor ocupaționali și ai stilului de viață. In: *Economie și mediu în spațiul tiso-nistrean în epoca fierului / Economy and Environment in the Iron Age in the Tisza-Dniester region*. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (29 iulie - 1 august 2021) / Proceedings of the Saharna Summer Colloquium (Juli 29th - August 1th 2021). ZANOCI, A., BĂȚ, M., eds.

Chișinău: Bons Offices, 2021, pp. 83-128. ISBN 978-9975-87-899-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/151839

5. VORNIC, V., MATVEEV, S. Problema olăritului practicat în așezările Sântana de Mureș-Cernjachov din bazinul Cogâlnicului”. In: *Economie și mediu în spațiul tiso-nistrean în epoca fierului / Economy and Environment in the Iron Age in the Tisza-Dniester region*. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (29 iulie - 1 august 2021) / Proceedings of the Saharna Summer Colloquium (Juli 29th - August 1th 2021). ZANOCI, A., BĂȚ, M., eds. Chișinău: Bons Offices, 2021, pp. 243-264. ISBN 978-9975-87-899-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/151848

6. ZANOCI, A., DULGHER, V., CHITIC, V. Păpăuți „La Goncear”: istoria unui sit arheologic uitat de arheologi / Păpăuți „La Goncear”: the history of an archaeological site forgotten by archaeologists. In: *Descoperiri vechi și abordări noi în arheologia epocii fierului din spațiul tiso-nistrean / Old discoveries and new approaches to the Archaeology of the Iron Age in the Tisa-Dniester area*. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (28-31 iulie 2022) / Proceedings of the Saharna Summer Colloquium (Juli 28th - 31th 2022). ZANOCI, A., BĂȚ, M., eds. Chișinău: Bons Offices, 2022, pp. 111-128. ISBN 978-9975-166-59-1 <https://www.researchgate.net/publication/367204460>

7. SOCHIRĂ, V., ZANOCI, A., NAGACEVSCHI, T. Roci prezente în siturile arheologice ale epocii fierului din microzona Saharna și utilizarea lor / Rocks present in the Iron Age archaeological sites from Saharna micro-zone and their use. In: *Descoperiri vechi și abordări noi în arheologia epocii fierului din spațiul tiso-nistrean / Old discoveries and new approaches to the Archaeology of the Iron Age in the Tisa-Dniester area*. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (28-31 iulie 2022) / Proceedings of the Saharna Summer Colloquium (Juli 28th - 31th 2022). ZANOCI, A., BĂȚ, M., eds. Chișinău: Bons Offices, 2022, pp. 79-110. ISBN 978-9975-166-59-1 <https://www.researchgate.net/publication/367204213>

8. SIMALCSIK, A., BĂȚ, M. Până unde mă va duce capul... O abordare interdisciplinară a unui caz de deformare craniană de tip Tumpline / As far as my head will carry me... An interdisciplinary approach about a tumpline cranial deformation case. In: *Descoperiri vechi și abordări noi în arheologia epocii fierului din spațiul tiso-nistrean / Old discoveries and new approaches to the Archaeology of the Iron Age in the Tisa-Dniester area*. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (28-31 iulie 2022) / Proceedings of the Saharna Summer Colloquium (Juli 28th - 31th 2022). ZANOCI, A., BĂȚ, M., eds. Chișinău: Bons Offices, 2022, pp. 59-86. ISBN 978-9975-166-59-1. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/162318

9. TOPAL, D., BĂȚ, M. Find of 2002 from Saharna Mare. A Scythian cauldron in a Getian hillfort? / Находка 2002 г. из Сахарна Маре. Скифский котел на гетском городище? In: *Descoperiri vechi și abordări noi în arheologia epocii fierului din spațiul tiso-nistrean / Old discoveries and new approaches to the Archaeology of the Iron Age in the Tisa-Dniester area*. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (28-31 iulie 2022) / Proceedings of the Saharna Summer Colloquium (Juli 28th - 31th 2022). ZANOCI, A., BĂȚ, M., eds. Chișinău: Bons Offices, 2022, pp. 143-170. ISBN 978-9975-166-59-1. <https://www.researchgate.net/publication/367220447>

10. COROBCEAN, A., MATVEEV, S. Probleme de interpretare a biritualismului în cultura getică / Problems on interpreting of biritualism in the Getic culture. In: *Descoperiri vechi și abordări noi în arheologia epocii fierului din spațiul tiso-nistrean / Old discoveries and new approaches to the Archaeology of the Iron Age in the Tisa-Dniester area*. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (28-31 iulie 2022) / Proceedings of the Saharna Summer Colloquium (Juli 28th - 31th 2022). ZANOCI, A., BĂȚ, M., eds. Chișinău: Bons Offices, 2022, pp. 171-188. ISBN 978-9975-166-59-1. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/172244

11. VORNIC, V., MATVEEV, S. Valurile lui Traian din Basarabia: surse scrise, cercetări arheologice și interdisciplinare / Traian's walla from Bessarabia: written sources, archaeological and interdisciplinary research. In: *Descoperiri vechi și abordări noi în arheologia epocii fierului din spațiul tiso-nistrean / Old discoveries and new approaches to the Archaeology of the Iron Age*

in the Tisa-Dniester area. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (28-31 iulie 2022) / Proceedings of the Saharna Summer Colloquium (Juli 28th - 31th 2022). ZANOCI, A., BĂȚ, M., eds. Chișinău: Bons Offices, 2022, pp. 277-306. ISBN 978-9975-166-59-1. <https://www.researchgate.net/publication/367207061>

12. MATVEEV, S., VORNIC, V., COROBCEAN, A. Date preliminare privind cercetările arheologice în bazinul râului Cogâlnic în anii 2020-2022. In: *Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”, dedicată Zilei internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare* (10-11 noiembrie 2022, Chișinău). Științe umanistice. Științe sociale. Chișinău, 2022, pp. 13-16. ISBN 978-9975-62-470-1. <https://www.researchgate.net/publication/366237399>

13. MATVEEV, S., SPRINCEAN, V., VORNIC, V. Utilizarea UAV în cercetările arheologice din bazinul râului Cogâlnic. Situl Lipoveni II-La Nisipărie. In: *Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”, dedicată Zilei internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare* (10-11 noiembrie 2022, Chișinău). Științe ale naturii și exacte. Chișinău, 2022, pp. 330-334. ISBN 978-9975-62-469-5. <https://www.researchgate.net/publication/366237404>

14. ZANOCI, A., BĂȚ, M., DULGHER, V., CHITIC, V., CUCULESCU, D. Noi situri arheologice din epoca fierului în bazinul râului Rezina. In: *Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”, dedicată Zilei internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare* (10-11 noiembrie 2022, Chișinău). Științe umanistice. Științe sociale. Chișinău, 2022, pp. 9-12. ISBN 978-9975-62-470-1. <https://www.researchgate.net/publication/366217118>

15. CONDREA, D. Utilizarea lemnului la edificarea structurilor defensive din epoca fierului în spațiul pruto-nistean. In: *Artefacte, tehnologii și materii prime în spațiul tiso-nistean în epoca fierului / Artifacts, Technology and Raw Material in the Tisza-Dniester area in the Iron Age*. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (27-30 iulie 2023) / Proceedings of the Saharna Summer Colloquium (Juli 27th - 30th 2023). Eds.: ZANOCI, A., BĂȚ, M. Chișinău: Bons Offices, 2023, pp. 7-30. ISBN 978-5-36241-129-9

16. ZANOCI, A. Zidăria în structurile defensive din spațiul pruto-nistean în sec. IV-III a. Chr. In: *Artefacte, tehnologii și materii prime în spațiul tiso-nistean în epoca fierului / Artifacts, Technology and Raw Material in the Tisza-Dniester area in the Iron Age*. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (27-30 iulie 2023) / Proceedings of the Saharna Summer Colloquium (Juli 27th - 30th 2023). Eds.: ZANOCI, A., BĂȚ, M. Chișinău: Bons Offices, 2023, pp. 31-54. ISBN 978-5-36241-129-9

17. SIMALCSIK, A., Despre trepanația craniană. O privire specială asupra unor cazuri din epoca fierului. In: *Artefacte, tehnologii și materii prime în spațiul tiso-nistean în epoca fierului / Artifacts, Technology and Raw Material in the Tisza-Dniester area in the Iron Age*. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (27-30 iulie 2023) / Proceedings of the Saharna Summer Colloquium (Juli 27th - 30th 2023). Eds.: ZANOCI, A., BĂȚ, M. Chișinău: Bons Offices, 2023, pp. 55-72. ISBN 978-5-36241-129-9

18. IARMULSCHI, V., BĂȚ, M. O fibulă de epocă romană mijlocie descoperită la Costești (Ialoveni, Republica Moldova). In: *Artefacte, tehnologii și materii prime în spațiul tiso-nistean în epoca fierului / Artifacts, Technology and Raw Material in the Tisza-Dniester area in the Iron Age*. Materialele colloquium-ului de vară de la Saharna (27-30 iulie 2023) / Proceedings of the Saharna Summer Colloquium (Juli 27th - 30th 2023). Eds.: ZANOCI, A., BĂȚ, M. Chișinău: Bons Offices, 2023, pp. 189-222. ISBN 978-5-36241-129-9

6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

7. Teze ale conferințelor științifice

7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

1. MALAXA, D., STANC, S., ZANOCI, A., MOTOTOLEA, A., BEJENARU, L. Subsistence economy in the Iron Age settlement of Saharna Mare (Republic of Moldavia). Archaeozoological data. In: *27th European Association of Archaeologists Annual Meeting* (Kiel, 6-11 Sept., 2021). Abstract Book. Kiel, 2021, p. 906. ISBN: 978-80-907270-8-3. <https://www.e-a-a.org/EAA2021/Programme.aspx?Program=3>

2. MUNTEANU, O., BĂȚ, M., ZANOCI, A. Late La Tène Warrior Graves in the East Carpathian forest-steppe and their connections with Central Europe. In: *20th International Colloquium of funerary archaeology "Graves, Cenotaphs and Votive Deposits of Weapons in Europe - Bronze and Iron Ages"* (Târgu Jiu, Gorj County (Romania) 7th-10th October 2021). Programme and abstracts. Târgu Jiu, 2021, pp. 19-20. <https://www.researchgate.net/publication/355912843>

3. BĂȚ, M., ZANOCI, A., CONDREA, D. Finds of La Tène type from Late Iron Age burials. In: *"Warriors and their Weapons in Bronze and Iron Ages"* (Târgu Jiu, Gorj Country, Romania, 25th-28th May, 2023) Programme and abstracts. Târgu Jiu, 2023, p. 8.

4. CONDREA, D., ZANOCI, A. Internal organization of Iron Age necropolises in the Outer Carpathian area based on spatial and statistical data. In: *Interdisciplinarity in Archaeology. UISPP 2023*. Book of abstracts. STĂVILĂ, A., CRAIOVAN, B., CÎRȚ, R. eds. Timișoara, 2023, p. 9. ISBN 978-630-327-048-7.

5. ZANOCI, A., BĂȚ, M., CONDREA, D., Different Times, Different Behaviors: Iron Age Mortuary Practices in the Middle Dniester Basin. In: *Interdisciplinarity in Archaeology. UISPP 2023*. Book of abstracts. STĂVILĂ, A., CRAIOVAN, B., CÎRȚ, R. eds. Timișoara, 2023, p. 255. ISBN 978-630-327-048-7.

7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

1. MATVEEV, S., COROBCEAN, A., VORNIC, VI. Istoricul cercetărilor arheologice a siturilor din epoca fierului și perioada romană din bazinul r. Cogâlnic. In: *Conferința științifică internațională „Istorie – Arheologie – Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (ediția XXX-a), 29-30 octombrie 2020. Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2020, pp. 26-27. ISBN 978-606-714-587-8 https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/158660

2. CIOBANU, L., VORNIC, VI., LEVINSCHI, AI. Recipiente de import din așezarea culturii Sântana de Mureș-Černjachov Cărbuna VII-Valea Mare. In: *Conferința științifică internațională „Istorie – Arheologie – Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (ediția XXX-a), 29-30 octombrie 2020. Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2020, pp. 30-31. ISBN 978-606-714-587-8 https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/158669

3. BĂȚ, M., SIMALCSIK, A., CHITIC, V. O înmormântare din prima epocă a fierului descoperită la Saharna „Țiglău”, raionul Rezina. In: *Conferința științifică internațională „Istorie – Arheologie – Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (ediția XXX-a), 29-30 octombrie 2020. Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2020, pp. 19-20. ISBN 978-606-714-587-8 https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/158591

4. DULGHER, V. Evoluția complexelor locative din microzona Saharna în epoca fierului. In: *Conferința științifică internațională „Istorie – Arheologie – Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (ediția XXX-a), 29-30 octombrie 2020. Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2020, pp. 21-22. ISBN 978-606-714-587-8 https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/158593

5. BĂȚ, M., SERBINOV, S. Psalii din fier descoperite în siturile epocii fierului din regiunea Nistrului Mijlociu. In: *Conferința științifică internațională „Istorie – Arheologie – Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (ediția XXX-a), 29-30 octombrie 2020. Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2020, pp. 23-25. ISBN 978-606-714-587-8 https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/158595

6. SOCHIRCĂ, V., NAGACEVSCHI, T. Date pedologice din mormântul descoperit la Saharna „Țiglău”, raionul Rezina. In: *Conferința științifică internațională „Istorie – Arheologie – Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (ediția XXX-a), 29-30 octombrie 2020.

- Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2020, pp. 20-21. ISBN 978-606-714-587-8
https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/158592
7. MATVEEV, S., PELIVAN, A. V.M. Adiasevici – contribuții la arheologia Basarabiei. In: *Conferința științifică internațională „Latinitate, Romanitate, Românităte”*, ediția a IV-a, Chișinău, 6-7 noiembrie 2020. Chișinău, 2020, pp. 27-28. ISBN 978-9975-152-56-3
https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/113518
8. NICULIȚĂ, I., COROBCEAN, A. Arheologie, etnoarheologie și arheologie experimentală: practici și perspective interdisciplinare. In: *Conferința științifică internațională „Arheologie interdisciplinară. Metode, studii, rezultate”* (Orheiul Vechi-Climăuții de Jos, 14-17 august 2021). Chișinău, 2021, p. 53. ISBN 978-9975-87-838-8. http://jaais.eu/wp-content/uploads/2021/11/2021_BioArh_14_17_august.pdf
9. BĂȚ, M., ZANOCI, A. Date radiocarbon și cronologia importurilor: noi precizări referitoare la locuirea din a doua epocă a fierului de la Saharna Mare. In: *Conferința științifică internațională „Arheologie interdisciplinară. Metode, studii, rezultate”* (Orheiul Vechi-Climăuții de Jos, 14-17 august 2021). Chișinău, 2021, pp. 63-64. ISBN 978-9975-87-838-8. http://jaais.eu/wp-content/uploads/2021/11/2021_BioArh_14_17_august.pdf
10. ZANOCI, A., SPRINCEAN, V. Prospekțiuni aeriene la siturile arheologice din regiunea Nistrului Mijlociu. In: *Conferința științifică internațională „Arheologie interdisciplinară. Metode, studii, rezultate”* (Orheiul Vechi-Climăuții de Jos, 14-17 august 2021). Chișinău 2021, pp. 61-62. ISBN 978-9975-87-838-8. http://jaais.eu/wp-content/uploads/2021/11/2021_BioArh_14_17_august.pdf
11. MUNTEANU, O., IARMULSCHI, V. Repere cronologice preliminare din fortificația getică Horodca Mică (datele C14 în raport cu importurile grecești). In: *Conferința științifică internațională „Arheologie interdisciplinară. Metode, studii, rezultate”* (Orheiul Vechi-Climăuții de Jos, 14-17 august 2021). Chișinău, 2021, p. 65. ISBN 978-9975-87-838-8. http://jaais.eu/wp-content/uploads/2021/11/2021_BioArh_14_17_august.pdf
12. ZANOCI, A. O nouă fortificație din prima epocă a fierului, descoperită la Saharna „Țiglău”, raionul Rezina. In: *Conferința științifică internațională „Istorie. Arheologie. Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (28-29 octombrie 2021, Chișinău). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2021, pp. 51-52. ISBN 978-9975-87-140-2. <https://www.researchgate.net/publication/355498954>
13. ZANOCI, A., SCHERF, D., BĂȚ, M., MEWES, M. Aerial surveys and archaeological research near Horodiște, Rezina District. In: *Conferința științifică internațională „Istorie. Arheologie. Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (28-29 octombrie 2021, Chișinău). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2021, pp. 54-56. ISBN 978-9975-87-140-2. <https://www.researchgate.net/publication/355499060>
14. BĂȚ, M., SIMALCSIK, A., CHITIC, V. Două gropi cu oseminte umane, descoperite în așezarea culturii Cozia-Saharna de la Saharna „Țiglău”. In: *Conferința științifică internațională „Istorie. Arheologie. Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (28-29 octombrie 2021, Chișinău). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2021, pp. 52-54. ISBN 978-9975-87-140-2. https://www.nationalmuseum.md/ro/press_releases
15. DULGHER, V. Gropi de provizii/menajere din siturile getice din microzona Saharna, raionul Rezina. In: *Conferința științifică internațională „Istorie. Arheologie. Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (28-29 octombrie 2021, Chișinău). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2021, pp. 58-59. ISBN 978-9975-87-140-2. https://www.nationalmuseum.md/ro/press_releases
16. MATVEEV, S., VORNIC, V. Fibule din epoca romană târzie de pe situl de la Lipoveni-La Nisipărie (r-nul Cimislia). In: *Conferința științifică internațională „Istorie. Arheologie. Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (28-29 octombrie 2021, Chișinău). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2021, pp. 70-71. ISBN 978-9975-87-140-2. https://www.nationalmuseum.md/ro/press_releases

17. ASĂNDULESEI, A., MUNTEANU, O., TENCARIU, A.-F., CUCULESCU, D. Cercetări non-invasive în microzona fortificațiilor de la Horodca. In: *Conferința științifică internațională „Istorie. Arheologie. Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (28-29 octombrie 2021, Chișinău). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2021, pp. 56-57. ISBN 978-9975-87-140-2. https://www.nationalmuseum.md/ro/press_releases

18. COROBCEAN, A., CIOBANU, I., BRICEAG, I., NICOLAESCU, A. Considerații preliminare privind situl fortificat din epoca fierului Climăuții de Jos VIII „Pe Holm” (r-nul Șoldănești, R. Moldova). In: *Arheologie interdisciplinară. Metode, studii, rezultate* (15-17 august 2022, Orheiul Vechi). Chișinău, 2022, pp. 99-100. ISBN 978-9975-81-067-8. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/164912

19. BĂȚ, M., ZANOCI, A., MUNTEANU, O. Influențe și elemente La Tène în microzona Orheiul Vechi. In: *Arheologie interdisciplinară. Metode, studii, rezultate* (15-17 august 2022, Orheiul Vechi). Chișinău, 2022, pp. 97-98. ISBN 978-9975-81-067-8. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/164911

20. BĂȚ, M., ZANOCI, A. Tempus fugit. Despre noi date privind cronologia primei epoci a fierului (în baza descoperirilor din bazinul Nistrului de Mijloc). In: *Arheologie interdisciplinară. Metode, studii, rezultate* (14-16 august 2023, Orheiul Vechi). Chișinău, 2023, pp. 87-88. ISBN 978-5-36241-009-4

21. ZANOCI, A., BĂȚ, M. Organizarea habitatului în prima epocă a fierului în bazinul Nistrului de Mijloc: o abordare interdisciplinară. In: *Arheologie interdisciplinară. Metode, studii, rezultate* (14-16 august 2023, Orheiul Vechi). Chișinău, 2023, pp. 89-90. ISBN 978-5-36241-009-4

22. COROBCEAN, A., BURLACU, V. Noi descoperiri și (re)descoperiri din secolele IV-III î. Hr. din arealul Rezervației cultural-naturale „Orheiul Vechi”. In: *Arheologie interdisciplinară. Metode, studii, rezultate* (14-16 august 2023, Orheiul Vechi). Chișinău, 2023, pp. 91-92. ISBN 978-5-36241-009-4

23. CONDREA, D. Fortificațiile din epoca fierului din spațiul pruto-nistean: retrospectiva și perspectiva cercetării. In: *Conferința științifică internațională „Patrimoniul de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine”*, Iași-Chișinău-Lviv, 9-10 februarie 2023, ediția a VII-a: Programul și tezele comunicărilor. Chișinău, 2023, pp. 75-76. ISSN 2558-894X. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/178574

24. ZANOCI, A. Experiența docet. Note arheologice despre informațiile lui Vitruviu privind edificarea sistemelor defensive (în baza descoperirilor din bazinul Nistrului de Mijloc). In: *Conferința științifică internațională „Latinitate, Romanitate, Românități”*, ediția VII-a (Chișinău, 2-4 noiembrie 2023). Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2023, p. 19. ISBN 978-9975-172-14-1. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/191478

7.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

1. SOCHIRCĂ, V., NAGACEVSCHI, T. Cercetări geopedologice la situl arheologic „Saharna-Rude” din raionul Rezina, Republica Moldova. In: *Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”*, 10-11 noiembrie 2020. Rezumate ale comunicărilor. Chișinău: CEP USM, 2020, pp.144-147. ISBN 978-9975-3354-6-1 https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/114109

2. BĂȚ, M., SPRINCEAN, V., ZANOCI, A. Cercetarea arheologică aeriană cu UAV a siturilor epocii fierului din regiunea Nistrului Mijlociu. In: *Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”. Științe ale naturii și exacte* (Chișinău, 10-11 noiembrie 2021). Chișinău: CEP USM, 2021, p. 227-230. ISBN 978-9975-152-48-8. <https://www.researchgate.net/publication/356129314>

3. SOCHIRCĂ, V., NAGACEVSCHI, T. Modificări antropice în profilurile de sol din situl arheologic Saharna-Țiglău. In: *Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”. Științe ale naturii și exacte* (Chișinău, 10-11 noiembrie

- 2021). Chișinău: CEP USM, 2021, pp. 104-106. ISBN 978-9975-152-48-8. https://cercetare.usm.md/wp-content/uploads/Stiinte_naturii_exacte.pdf
4. ZANOCI, A., CUCULESCU, D., Rezultate preliminare ale cercetărilor de teren la fortificația Țareuca „La Cetate”, raionul Rezina. In: *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie* (Chișinău, 4 iunie 2021). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2021, pp. 26-27. ISBN 978-9975-87-788-6. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/132131
5. ZANOCI, A., SERBINOV, S., CHITIC, V. În căutarea vestigiilor unei fortificații preistorice – Echimăuți II. In: *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie* (Chișinău, 4 iunie 2021). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2021, pp. 22-23. ISBN 978-9975-87-788-6. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/132128
6. BĂȚ, M., SERBINOV, S., CHITIC, V. Prospekțiuni arheologice în bazinul inferior al Cogâlnicului (raionul Rezina). In: *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie* (Chișinău, 4 iunie 2021). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2021, pp. 28-30. ISBN 978-9975-152-09-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/132133
7. COROBCEAN, A. Siturile din secolele IV-III a. Chr. din bazinul Cogâlnic. In: *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie* (Chișinău, 4 iunie 2021). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2021, pp. 31-32. ISBN 978-9975-152-09-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/132134
8. DULGHER, V., CHITIC, V., SERBINOV, S. Rezultate preliminare ale cercetărilor perieghetice la situl arheologic Cinișeuți, raionul Rezina. In: *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie* (Chișinău, 4 iunie 2021). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2021, pp. 20-21. ISBN 978-9975-152-09-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/132127
9. MATVEEV, S., VORNIC, V. Rezultatele preliminariei ale cercetărilor perieghetice în bazinul r. Cogâlnic din anul 2020. Situl de la Ecaterinovca-Ialpugeni-Valea Jeparului. In: *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie* (Chișinău, 4 iunie 2021). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2021, pp. 36-37. ISBN 978-9975-152-09-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/132137
10. MUNTEANU, O., IARMULSCHI, V. Noi descoperiri de toporașe cu aripioare pe teritoriul Moldovei. In: *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie* (Chișinău, 4 iunie 2021). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2021, pp. 24-25. ISBN 978-9975-152-09-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/132130
11. SOCHIRCĂ, V., NAGACEVSCHI, T. Aspecte privind cercetările geopedologice la situl arheologic din epoca fierului Saharna „Rude”. In: *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie* (Chișinău, 4 iunie 2021). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2021, pp. 18-19. ISBN 978-9975-152-09-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/132125
12. MATVEEV, S., VORNIC, V. Descoperiri monetare la Lipoveni II-La Nisipărie între anii 2018-2021. In: *Al XIX-lea simpozion de numismatică* (Chișinău, 21-22 octombrie 2021). Programul și rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2021, pp. 37-39. ISBN 978-9975-87-854-8. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/141208
13. SERBINOV, S. Contribuția meșterilor metalurgi în dezvoltarea economiei comunităților din microzona Saharna în sec. IV-III a. Chr. In: *Colloquium-ul de vară de la Saharna „Economie și mediu în spațiul tiso-nistean în epoca fierului”* (Saharna, 29 iulie - 1 august 2021). Chișinău-Saharna, 2021, p. 19. ISBN 978-9975-87-831-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/135926
14. SIMALCSIK, A., BĂȚ, M., CIOBANU, I. Comunitățile umane în perioada târzie a epocii fierului, privite prin prisma indicatorilor stresului musculo-scheletic (ocupational). In: *Colloquium-ul de vară de la Saharna „Economie și mediu în spațiul tiso-nistean în epoca fierului”* (Saharna, 29 iulie - 1 august 2021). Chișinău-Saharna, 2021, p. 17. ISBN 978-9975-87-831-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/135919

15. VORNIC, V., MATVEEV, S. Problema olăritului practicat în așezările Sântana de Mureș-Cernjachov din bazinul Cogâlnicului”. In: *Colloquium-ul de vară de la Saharna „Economie și mediu în spațiul tiso-nistrean în epoca fierului”* (Saharna, 29 iulie - 1 august 2021). Chișinău-Saharna, 2021, p. 25. ISBN 978-9975-87-831-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/135933
16. COROBCEAN, A., Cultură și habitat în epoca fierului din spațiul pruto-nistrean. Aspecte teoretice. In: *Colloquium-ul de vară de la Saharna „Economie și mediu în spațiul tiso-nistrean în epoca fierului”* (Saharna, 29 iulie - 1 august 2021). Chișinău-Saharna, 2021, p. 9. ISBN 978-9975-87-831-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/135905
17. BĂȚ, M., ZANOCI, A. Despre olăritul culturii Cozia-Saharna (în baza descoperirilor din bazinul Nistrului Mijlociu). In: *Colloquium-ul de vară de la Saharna „Economie și mediu în spațiul tiso-nistrean în epoca fierului”* (Saharna, 29 iulie - 1 august 2021). Chișinău-Saharna, 2021, pp. 12. ISBN 978-9975-87-831-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/135909
18. ASĂNDULESEI, A., TENCARIU, A.-F. Încercare de determinare a ariei de captare a resurselor pentru așezarea din epoca fierului de la Saharna Mare. In: *Colloquium-ul de vară de la Saharna „Economie și mediu în spațiul tiso-nistrean în epoca fierului”* (Saharna, 29 iulie - 1 august 2021). Chișinău-Saharna, 2021, p. 10. ISBN 978-9975-87-831-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/135906
19. NICULIȚĂ, I. Economia și sursele de subzistență a comunităților din spațiul pruto-danubiano-nistrean în epoca fierului. In: *Colloquium-ul de vară de la Saharna „Economie și mediu în spațiul tiso-nistrean în epoca fierului”* (Saharna, 29 iulie - 1 august 2021). Chișinău-Saharna, 2021, p. 8. ISBN 978-9975-87-831-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/135904
20. SOCHIRCĂ, V., NAGACEVSCHI, T. Reflectarea activității economice a comunităților din epoca fierului din microzona Saharna în rezultatele cercetărilor geopedologice. In: *Colloquium-ul de vară de la Saharna „Economie și mediu în spațiul tiso-nistrean în epoca fierului”* (Saharna, 29 iulie - 1 august 2021). Chișinău-Saharna, 2021, p. 13. ISBN 978-9975-87-831-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/135911
21. BĂȚ, M., SERBINOV, S., CHITIC, V., BORFOTINĂ, L. Imagine și identitate în cultura Saharna: o nouă figurină antropomorfă din lut, descoperită în situl arheologic de la „Țiglău” (r-nul Rezina, Republica Moldova). In: *Conferința științifică „Istorie. Arheologie. Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (27-28 octombrie 2022, Chișinău). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2022, pp. 70-71. ISBN 978-9975-166-14-0. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/166256
22. COROBCEAN, A. Considerații asupra unui vâscior zoomorf, descoperit în incinta fortificată de la Stolniceni „Cetate” (raionul Hâncești). In: *Conferința științifică „Istorie. Arheologie. Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (27-28 octombrie 2022, Chișinău). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2022, p. 75. ISBN 978-9975-166-14-0. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/166261
23. DULGHER, V. Structuri arheologice din epoca fierului din așezarea Calfa I „Cetățuie” (conform cercetărilor lui G.F. Cebotarenco din anii 1959, 1961-1962, 1964-1968). In: *Conferința științifică „Istorie. Arheologie. Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (27-28 octombrie 2022, Chișinău). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2022, pp. 76-77. ISBN 978-9975-166-14-0. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/166262
24. VORNIC, V., MATVEEV, S. Date preliminare privind cercetările preventive în situl arheologic de la Hansca-La Livadă. In: *Conferința științifică „Istorie. Arheologie. Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (27-28 octombrie 2022, Chișinău). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2022, p. 101. ISBN 978-9975-166-14-0. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/166320
25. ZANOCI, A. Topografia așezărilor culturii Cozia-Saharna din regiunea Nistrului Mijlociu. In: *Conferința științifică „Istorie. Arheologie. Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (27-28 octombrie 2022, Chișinău). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2022, pp. 68-69. ISBN 978-9975-166-14-0. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/166254

26. COROBCEAN, A. Considerații privind abordarea identităților și proceselor etnice în lucrările lui Ion Niculiță. In: *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie* (Chișinău, 27 mai 2022). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2022, pp. 23-24. ISBN 978-9975-159-41-8. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/157811
27. MATVEEV, S., VORNIC, V., BRANIȘTE, T. Un pinten de fier din sec. IV d. Hr. descoperit la Lipoveni. In: *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie* (Chișinău, 27 mai 2022). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2022, pp. 37-38. ISBN 978-9975-159-41-8. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/157820
28. VORNIC, V., MATVEEV, S. Un mormânt din epoca hunică descoperit la Costești. In: *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie* (Chișinău, 27 mai 2022). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2022, p. 39. ISBN 978-9975-159-41-8. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/157821
29. VORNIC, V., CHITIC, V., POPOVICI, S., HEGHEA, S. Un sit arheologic din prima epocă a fierului, descoperit la Pohrebeni-Otac. In: *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie* (Chișinău, 27 mai 2022). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2022, pp. 29-30. ISBN 978-9975-159-41-8. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/157814
30. BĂȚ, M. O descoperire latenoidă de la Mașcăuți „Poiana Ciucului”. In: *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie* (Chișinău, 27 mai 2022). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2022, p. 33. ISBN 978-9975-159-41-8. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/157817
31. ZANOCI, A., BĂȚ, M., DULGHER, V., CHITIC, V., CUCULESCU, D. Cercetări periegetice în preajma satului Socola, raionul Șoldănești. In: *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie* (Chișinău, 27 mai 2022). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2022, pp. 27-28. ISBN 978-9975-159-41-8. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/157813
32. ZANOCI, A., CUCULESCU, D. O nouă fortificație „circulară”, descoperită în Pădurea Păpăuților, raionul Rezina. In: *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie* (Chișinău, 27 mai 2022). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2022, p. 31. ISBN 978-9975-159-41-8. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/157815
33. SIMALCSIK, A., BĂȚ, M. Până unde mă va duce capul... O abordare interdisciplinară a unui caz de deformare craniană de tip Tumpline. In: *Colloquium-ul de vară de la Saharna „Descoperiri vechi și abordări noi în arheologia epocii fierului din spațiul tiso-nistrean”* (Saharna, 28-31 iulie 2022). Chișinău-Saharna, 2022, pp. 12-13. ISBN 978-9975-87-998-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/162318
34. TOPAL, D., BĂȚ, M. Cazan scitic în cetate getică: o descoperire din 2002 de la Saharna Mare. In: *Colloquium-ul de vară de la Saharna „Descoperiri vechi și abordări noi în arheologia epocii fierului din spațiul tiso-nistrean”* (Saharna, 28-31 iulie 2022). Chișinău-Saharna, 2022, p. 16. ISBN 978-9975-87-998-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/162321
35. COROBCEAN, A., MATVEEV, S. Probleme de interpretare a biritualismului în culturile getică și Sântana de Mureș - Cerneahov. In: *Colloquium-ul de vară de la Saharna „Descoperiri vechi și abordări noi în arheologia epocii fierului din spațiul tiso-nistrean”* (Saharna, 28-31 iulie 2022). Chișinău-Saharna, 2022, p. 17. ISBN 978-9975-87-998-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/162322
36. SERBINOV, S. Cuptoare/instalații pentru reducerea minereului de fier descoperite în siturile din sec. IV-III a. Chr. în silvostepa pruto-nistreană. In: *Colloquium-ul de vară de la Saharna „Descoperiri vechi și abordări noi în arheologia epocii fierului din spațiul tiso-nistrean”* (Saharna, 28-31 iulie 2022). Chișinău-Saharna, 2022, p. 21. ISBN 978-9975-87-998-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/162326
37. VORNIC, V., MATVEEV, S. Problema apartenenței etnice a purtătorilor „grupului cultural Etulia” în istoriografie. In: *Colloquium-ul de vară de la Saharna „Descoperiri vechi și abordări noi în arheologia epocii fierului din spațiul tiso-nistrean”* (Saharna, 28-31 iulie 2022).

- Chișinău-Saharna, 2022, p. 30. ISBN 978-9975-87-998-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/162335
38. ZANOCI, A., CHTIC, V. Situl arheologic Solonceni „Hlinaia”: revenire la valorificare și cercetare. In: *Colloquium-ul de vară de la Saharna „Descoperiri vechi și abordări noi în arheologia epocii fierului din spațiul tiso-nistrean”* (Saharna, 28-31 iulie 2022). Chișinău-Saharna, 2022, p. 10. ISBN 978-9975-87-998-9. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/162316
39. ZANOCI, A., DULGHER, V. Istoria unui sit arheologic din satul Păpăuți, raionul Rezina, ignorat de arheologi. In: *Colloquium-ul de vară de la Saharna „Descoperiri vechi și abordări noi în arheologia epocii fierului din spațiul tiso-nistrean”* (Saharna, 28-31 iulie 2022). Chișinău-Saharna, 2022, p. 15. ISBN 978-9975-87-998-9. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/162320
40. ZANOCI, A., SPRINCEAN, V., BĂȚ M. De asupra trecutului. Exemple de arheologie aeriană la siturile epocii fierului din regiunea Nistrului de Mijloc. In: *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie* (Chișinău, 26 mai 2023). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2023, pp. 22-23. ISBN 978-9975-62-524-1. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/181155
41. ZANOCI, A., CUCULESCU, D., BĂȚ, M., SERBINOV, S., CHITIC, V., DULGHER, V., CONDREA, D. Cercetări perieghetice în preajma satului Dobrușa, raionul Șoldănești. In: *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie* (Chișinău, 26 mai 2023). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2023, pp. 24-25. ISBN 978-9975-62-524-1. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/181156
42. CONDREA, D. Schimbări de concept în cercetarea structurilor defensive ale epocii fierului din spațiul dintre Prut și Nistru. In: *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie* (Chișinău, 26 mai 2023). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2023, pp. 26-27. ISBN 978-9975-62-524-1. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/181158
43. SERBINOV, S. Seceri din fier cu cârlig lateral, descoperite în siturile getice din silvostepa pruto-nistreană. In: *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie* (Chișinău, 26 mai 2023). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2023, pp. 30-31. ISBN 978-9975-62-524-1. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/181160
44. COROBCEAN, A. Practici funerare, cult și sacru în arheologia epocii fierului din spațiul nord-vest pontic. In: *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie* (Chișinău, 26 mai 2023). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2023, pp. 32-33. ISBN 978-9975-62-524-1. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/181161
45. VORNIC, V., MATVEEV, S. Descoperiri din epoca romană la Gotești (r-nul Cantemir). In: *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie* (Chișinău, 26 mai 2023). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2023, pp. 40-41. ISBN 978-9975-62-524-1. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/181166
46. COTRUȚĂ, A., CIOBANU, I., BĂȚ, M., PISARENCO, C. Sesizarea organelor de urmărire penală în cazul infracțiunilor contra patrimoniului arheologic. In: *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie* (Chișinău, 26 mai 2023). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2023, pp. 46-47. ISBN 978-9975-62-524-1. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/181179
47. ZANOCI, A. Zidăria în structurile defensive din spațiul est-carpatic în sec. IV-III a. Chr. In: *Colloquium-ul de vară de la Saharna „Artefacte, tehnologii și materii prime în spațiul tiso-nistrean în epoca fierului”* (Saharna, 27-30 iulie 2023). Chișinău-Saharna, 2023, p. 15. ISBN 978-9975-87-746-6. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/185944
48. DULGHER, V. Materiale utilizate la edificarea locuințelor din epoca fierului din spațiul pruto-nistrean. In: *Colloquium-ul de vară de la Saharna „Artefacte, tehnologii și materii prime în spațiul tiso-nistrean în epoca fierului”* (Saharna, 27-30 iulie 2023). Chișinău-Saharna, 2023, p. 16-17. ISBN 978-9975-87-746-6. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/185945

49. BĂȚ, M. Inerția unui simbol. O pintaderă cu decor spiralat din a doua epocă a fierului, descoperită în microzona Saharna. In: *Colloquium-ul de vară de la Saharna „Artefacte, tehnologii și materii prime în spațiul tiso-nistrean în epoca fierului”* (Saharna, 27-30 iulie 2023). Chișinău-Saharna, 2023, p. 18-19. ISBN 978-9975-87-746-6. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/185946

50. COROBCEAN, A., NICIC, A., MATVEEV, S. Conceptualizarea experimentului în arheologia spațiului românesc: realități și perspective. In: *Colloquium-ul de vară de la Saharna „Artefacte, tehnologii și materii prime în spațiul tiso-nistrean în epoca fierului”* (Saharna, 27-30 iulie 2023). Chișinău-Saharna, 2023, pp. 27-28. ISBN 978-9975-87-746-6. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/185955

51. COTRUȚĂ, A., BĂȚ, M., PISARENCO, C., CIOBANU, I. De lege lata. De la circulația obiectelor în epoca fierului la reglementările legislative privind introducerea și scoaterea bunurilor culturale de pe teritoriul Republicii Moldova. In: *Colloquium-ul de vară de la Saharna „Artefacte, tehnologii și materii prime în spațiul tiso-nistrean în epoca fierului”* (Saharna, 27-30 iulie 2023). Chișinău-Saharna, 2023, pp. 29-30. ISBN 978-9975-87-746-6. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/185956

52. CONDREA, D. Utilizarea lemnului la edificarea structurilor defensive din epoca fierului în spațiul pruto-nistrean. In: *Colloquium-ul de vară de la Saharna „Artefacte, tehnologii și materii prime în spațiul tiso-nistrean în epoca fierului”* (Saharna, 27-30 iulie 2023). Chișinău-Saharna, 2023, pp. 13-14. ISBN 978-9975-87-746-6. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/185943

53. VORNIC, V., POPOVICI, S., CHITIC, V. Un nou sit fortificat descoperit la Cosăuți (r-nul Soroca). In: *Colloquium-ul de vară de la Saharna „Artefacte, tehnologii și materii prime în spațiul tiso-nistrean în epoca fierului”* (Saharna, 27-30 iulie 2023). Chișinău-Saharna, 2023, pp. 12. ISBN 978-9975-87-746-6. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/185942

54. SIMALCSIK, A. Câteva cazuri de trepanații craniene în epoca fierului din spațiul circumcarpatic. In: *Colloquium-ul de vară de la Saharna „Artefacte, tehnologii și materii prime în spațiul tiso-nistrean în epoca fierului”* (Saharna, 27-30 iulie 2023). Chișinău-Saharna, 2023, p. 10. ISBN 978-9975-87-746-6. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/185940

55. ASĂNDULESEI, A. Tehnici moderne, tehnologii preistorice: detectarea și interpretarea structurilor arheologice relevate de măsurătorile geofizice. Studiu de caz: siturile epocii fierului din bazinul Nistrului de Mijloc. In: *Colloquium-ul de vară de la Saharna „Artefacte, tehnologii și materii prime în spațiul tiso-nistrean în epoca fierului”* (Saharna, 27-30 iulie 2023). Chișinău-Saharna, 2023, p. 26. ISBN 978-9975-87-746-6. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/185954

56. ZANOCI, A., CONDREA, D., CUCULESCU D. Noi cercetări la fortificația Olișcani „Roata Turcilor”, raionul Șoldănești. In: *Conferința științifică „Istorie. Arheologie. Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (26-27 octombrie 2023, Chișinău). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2023, pp. 64-65. ISBN 978-5-36241-088-9.

57. BĂȚ, M., SERBINOV, S., DULGHER, V., CHITIC, V., NEAGA, D. Sinuozitățile ceramicii. Note despre ceștile culturii Saharna (în baza descoperirilor recente din punctul „Țiglaș”). In: *Conferința științifică „Istorie. Arheologie. Muzeologie” a Muzeului Național de Istorie a Moldovei* (26-27 octombrie 2023, Chișinău). Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2023, p. 63. ISBN 978-5-36241-088-9.

7.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

1. NICULIȚĂ, I., ZANOCI, A., BĂȚ, M., DULGHER V. Cercetări arheologice la situl Saharna Mare/„Dealul Mănăstirii” (campania 2019). In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova: Campania 2019. Sesiunea Națională de Rapoarte*, 18 aprilie 2020: Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2020, pp. 47-49. ISBN 978-9975-87-670-4 https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/123686

2. SIMALCSIK, A., BĂȚ, M., ZANOCI, A. Date antropologice despre un mormânt descoperit în anul 2019 la situl Saharna Mare/„Dealul Mănăstirii”. In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova: Campania 2019. Sesiunea Națională de Rapoarte*, 18 aprilie 2020: Program.

- Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2020, pp. 50-52. ISBN 978-9975-87-670-4 https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/123687
3. ZANOCI, A., ASĂNDULESEI, A., BĂȚ, M., TENCARIU, F.-A. Investigații geofizice și arheologice în situl din epoca fierului Saharna „Rude”, raionul Rezina. In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova: Campania 2019. Sesiunea Națională de Rapoarte*, 18 aprilie 2020: Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2020, pp. 53-55. ISBN 978-9975-87-670-4 https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/114109
4. ZANOCI, A., RASSMANN, K., SCHERF, D., KOHLE, M., HOHLE, I., MEWES, M., BĂȚ, M. Prospekțiuni magnetometrice, imagini aeriene (UAV) și foraje la siturile din epoca fierului în microzona Horodiște-Țipova, raionul Rezina. In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova: Campania 2019. Sesiunea Națională de Rapoarte*, 18 aprilie 2020: Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2020, pp. 56-59. ISBN 978-9975-87-670-4 https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/123689
5. COROBCEAN, A., CIOBANU, I. Cercetările arheologice la situl fortificat din epoca fierului Climăuții de Jos VIII-„Pe Holm” în anul 2019. In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova: Campania 2019. Sesiunea Națională de Rapoarte*, 18 aprilie 2020: Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2020, pp. 63-65. ISBN 978-9975-87-670-4 https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/123713
6. MATVEEV, S., VORNIC, VI. Cercetări arheologice de salvare la situl Lipoveni II-La Nisipărie (r-nul Cimișlia) în anul 2019. In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova: Campania 2019. Sesiunea Națională de Rapoarte*, 18 aprilie 2020: Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2020, pp. 66-68. ISBN 978-9975-87-670-4 https://ibn.idsi.md/ru/vizualizare_articol/123714
7. MATVEEV, S., VORNIC, VI. Cercetări arheologice preventive la Valul lui Traian de Sus (Gradiște-Coștangalia, r-nul Cimișlia) în anul 2019. In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova: Campania 2019. Sesiunea Națională de Rapoarte*, 18 aprilie 2020: Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2020, pp. 72-74. ISBN 978-9975-87-670-4 https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/123716
8. SOCHIRCĂ, V., NAGACEVSCHI, T. Situl arheologic din epoca fierului Saharna „Rude” din raionul Rezina, Republica Moldova: investigații geopedologice. In: *Sesiunea științifică anuală a Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală „Perspective contemporane în Etnologie, Muzeologie și Științe naturale”*, Chișinău, 23 octombrie 2020. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2020, p. 40. ISBN 978-9975-3454-7-7
9. ZANOCI, A., BĂȚ, M. Cercetări arheologice la poarta de nord a cetății Saharna Mare. In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova. Campania 2020. Sesiunea Națională de Rapoarte* (16 aprilie 2021). Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2021, pp. 30-33. ISBN 978-9975-87-788-6. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/128619
10. ZANOCI, A., BĂȚ, M., DULGHER, V. Investigații arheologice la situl din epoca fierului Saharna „Rude”, raionul Rezina. In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova. Campania 2020. Sesiunea Națională de Rapoarte* (16 aprilie 2021). Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2021, pp. 34-36. ISBN 978-9975-87-788-6. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/128620
11. BĂȚ, M., SIMALCSIK, A. Noi date arheologice și antropologice despre înmormântarea dublă din așezarea Saharna „Țiglău”, descoperită în anul 2020. In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova. Campania 2020. Sesiunea Națională de Rapoarte* (16 aprilie 2021). Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2021, pp. 37-41. ISBN 978-9975-87-788-6. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/128621
12. COROBCEAN, A. Cercetările arheologice la situl fortificat din epoca fierului Climăuții de Jos VIII - Pe Holm în anul 2020. In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova. Campania 2020. Sesiunea Națională de Rapoarte* (16 aprilie 2021). Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2021, pp. 53-55. ISBN 978-9975-87-788-6. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/128625

13. MATVEEV, S., VORNIC, V. Cercetări arheologice pe teritoriul com. Lipoveni (r-nul Cimișlia) în anul 2020. In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova. Campania 2020. Sesiunea Națională de Rapoarte* (16 aprilie 2021). Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2021, pp. 45-52. ISBN 978-9975-87-788-6. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/128624
14. SERBINOV, S., CHITIC, V., BĂȚ, M. Rezultatele periegezelor arheologice la așezarea Țahnăuți, raionul Rezina. In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova. Campania 2020. Sesiunea Națională de Rapoarte* (16 aprilie 2021). Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2021, pp. 42-45. ISBN 978-9975-87-788-6. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/128623
15. VORNIC, V., CIOBANU, I., POPOVICI, S., MATVEEV, S. Cercetări arheologice preventive la Valul lui Traian de Sus în anul 2020. In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova. Campania 2020. Sesiunea Națională de Rapoarte* (16 aprilie 2021). Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2021, pp. 67-70. ISBN 978-9975-87-788-6. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/128629
16. COROBCEAN, A. Cercetările arheologice la situl *Climăuții de Jos VIII-pe Holm* (r-nul Șoldănești) în anul 2021. In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova: Campania 2021. Sesiunea Națională de Rapoarte* (20 aprilie 2022, Chișinău). Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2022, pp. 44-46. ISBN 978-9975-87-966-8. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/154098
17. MATVEEV, S., VORNIC, V. Cercetări arheologice la situl stratificat Lipoveni II-La Nisipărie în anul 2021. In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova: Campania 2021. Sesiunea Națională de Rapoarte* (20 aprilie 2022, Chișinău). Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2022, pp. 40-43. ISBN 978-9975-87-966-8. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/154097
18. BĂȚ, M., ZANOCI, A., CHITIC, V. Cercetări arheologice la situl din prima epocă a fierului de la Saharna „Țiglău”, raionul Rezina. In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova: Campania 2021. Sesiunea Națională de Rapoarte* (20 aprilie 2022, Chișinău). Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2022, pp. 25-27. ISBN 978-9975-87-966-8. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/154088
19. SIMALCSIK, A., BĂȚ, M. Date antropologice privind osemintele descoperite în situl Saharna „Țiglău” în campania anului 2021. In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova: Campania 2021. Sesiunea Națională de Rapoarte* (20 aprilie 2022, Chișinău). Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2022, p. 28-31. ISBN 978-9975-87-966-8. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/154089
20. ZANOCI, A., SCHERF, D., BĂȚ, M., MEWES, M. Cercetări arheologice în preajma localității Horodiște, raionul Rezina. In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova: Campania 2021. Sesiunea Națională de Rapoarte* (20 aprilie 2022, Chișinău). Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2022, pp. 32-34. ISBN 978-9975-87-966-8. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/154093
21. ZANOCI, A., BĂȚ, M., ASĂNDULESEI, A., TENCARIU, A.-F., SERBINOV, S., SOCHIRCĂ, V., NAGACEVSCHI, T. Cercetări interdisciplinare la fortificația Cogâlniceni „Cetățuie”, raionul Rezina. In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova: Campania 2021. Sesiunea Națională de Rapoarte* (20 aprilie 2022, Chișinău). Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2022, pp. 35-37. ISBN 978-9975-87-966-8. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/154095
22. ZANOCI, A., BĂȚ, M., DULGHER, V., CHITIC, V., CUCULESCU, D. Cercetări periegetice în preajma satului Mateuți, raionul Rezina. In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova: Campania 2021. Sesiunea Națională de Rapoarte* (20 aprilie 2022, Chișinău). Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2022, pp. 38-39. ISBN 978-9975-87-966-8. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/154096
23. BĂȚ, M., ZANOCI, A., DULGHER, V., SERBINOV, S., CHITIC, V., CUCULESCU, D. Cercetările arheologice din campania 2022 la situl Saharna „Țiglău”. In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova: Campania 2022. Sesiunea Națională de Rapoarte*, 16 mai 2023: Program.

Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2023, pp. 27-29. ISBN 978-9975-81-134-7. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/183772

24. BĂȚ, M., SIMALCSIK, A., CHITIC, V. Descoperiri funerare din situl Saharna „Țiglaș” (Campania 2022). In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova: Campania 2022. Sesiunea Națională de Rapoarte*, 16 mai 2023: Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2023, pp. 30-32. ISBN 978-9975-81-134-7. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/183773

25. ZANOCI, A., DULGHER, V., SERBINOV, S., CHITIC, V., CUCULESCU, D. Vestigii ale epocii fierului, descoperite la Cușmirca (Șoldănești). In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova: Campania 2022. Sesiunea Națională de Rapoarte*, 16 mai 2023: Program. Rezumatele comunicărilor, Chișinău, 2023, pp. 33-35. ISBN 978-9975-81-134-7. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/183774

26. ZANOCI, A., BĂȚ, M., CHITIC, V., SERBINOV, S., DULGHER, V. Cercetări recente privind situl epocii fierului de la Pohrebeni-Otac. In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova: Campania 2022. Sesiunea Națională de Rapoarte*, 16 mai 2023: Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2023, pp. 36-39. ISBN 978-9975-81-134-7. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/183775

27. ZANOCI, A., BĂȚ, M., SERBINOV, S., CHITIC, V., DULGHER, V. Cercetări periegetice la siturile din epoca fierului aflate în preajma satului Parcani, raionul Șoldănești. In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova: Campania 2022. Sesiunea Națională de Rapoarte*, 16 mai 2023: Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2023, pp. 40-43. ISBN 978-9975-81-134-7. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/183776

28. ZANOCI, A., SCHERF, D., BĂȚ, M. Date noi privind sistemul defensiv al sitului Horodiște (punctul „La Șant”). In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova: Campania 2022. Sesiunea Națională de Rapoarte*, 16 mai 2023: Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2023, pp. 44-46. ISBN 978-9975-81-134-7. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/183777

29. MATVEEV, S., VORNIC, V. Cercetări arheologice de salvare în situl stratificat Lipoveni II – La Nisipărie în anul 2022. In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova: Campania 2022. Sesiunea Națională de Rapoarte*, 16 mai 2023: Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2023, pp. 47-50. ISBN 978-9975-81-134-7. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/183778

30. VORNIC, V., MATVEEV, S. Cercetări arheologice la Hansca în anul 2022. In: *Cercetări arheologice în Republica Moldova: Campania 2022. Sesiunea Națională de Rapoarte*, 16 mai 2023: Program. Rezumatele comunicărilor. Chișinău, 2023, pp. 54-57. ISBN 978-9975-81-134-7. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/183780

31. MATVEEV, S., VORNIC, V. Cercetări arheologice preventive la Valurile lui Traian de Sus și de Jos în anul 2022. *Cercetări arheologice în Republica Moldova. Campania 2022*, Chișinău, 2023, pag. 63-67. ISBN 978-9975-81-134-7. <https://www.researchgate.net/publication/370684514>

32. NAGACEVSCHI, T., SOCHIRCĂ, V., MATVEEV, S., VORNIC, V. Cercetări geopedologice la Valul lui Traian de sus pe segmentul satelor Ecaterinovca și Valea Perjei, raionul Cimișlia. *Conferința Științifică Națională, consacrată jubileului de 95 ani din ziua nașterii academicianului Boris Melnic*, Chișinău, 2023, p. 189-193. ISBN 978-9975-62-496-1. <https://www.researchgate.net/publication/369189277>

8. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții

1. MATVEEV, S., ISTRATI, M., VORNIC, V., IANCU, D., STRATICIUC, M. *Particle Induced X-ray Emission (PIXE) analyses of ceramics from the Lipoveni II (Republic of Moldova)*. Salonul Internațional de Invenții și Inovații „Traian Vuia” (Timișoara, România), ediția a IX (15-17 iunie 2023) (medalie de argint).

2. MATVEEV, S., SPRINCEAN, V., VORNIC, V. *UAV contribution to paleoenvironmental modeling (Lipoveni II archaeological site, Republic of Moldova)*. International Exhibition INVENTCOR 2023, 4th edition, 14-16.09.2023, Deva, Romania (medalie de aur).

3. ZANOCI, A., SPRINCEAN, V., BĂȚ, M. *Drone archaeology and Iron Age landscape of the Middle Dniester basin*. International Exhibition INVENTCOR 2023, 4th edition, 14-16.09.2023, Deva, Romania (medalie de aur).

10. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de prezentări la foruri științifice (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor)

➤ *Manifestări științifice internaționale (în străinătate)*

1. BĂȚ, M. Eisenzeit Kolloquium an dem Institut für Prähistorische Archäologie der Freien Universität Berlin, Germania, 16 noiembrie 2020. *Tot unter Lebenden: neue archäologische und anthropologische Untersuchungen zur Lagerung der menschlichen Knochen in früheisenzeitlichen Siedlungen in Mittel Dniester-Gebiet* – comunicare în sesiune.

2. ZANOCI, A. (dr.), Conferința „Проблемні питання давньої історії Карпатського ареалу”, Universitatea Națională din Uzhgorod, Ucraina, 24 septembrie 2021. *Дослідження ранньозалізних городищ на території Республіки Молдова* – comunicare în sesiune.

3. MUNTEANU, O. (dr.). Conferința „Arheologie în pandemie. Rezultate ale cercetărilor arheologice recente din România”, Institutul de Arheologie Iași al Academiei Române, Iași, România, 21-23 octombrie 2021. *Noi descoperiri de toporașe din fier în siturile orizontului getic* – comunicare în sesiune.

4. ZANOCI, A. (dr.), SCHERF, D. (dr.). Eisenzeit Kolloquium an dem Institut für Prähistorische Archäologie der Freien Universität Berlin, Germania, 22 iunie 2022. *Geoarchäologische Untersuchungen zur Entwicklung der Siedlungskammer Horodiște-Țipova, Rajon Rezina, Republik Moldau vom 10. Bis zum 3. Jahrhundert v. Chr.* – comunicare în sesiune.

5. SIMALCSIK, A. (dr.), BĂȚ, M. (dr.). Conferința „Situri și peisaje arheologice din spațiul românesc: complex-context-artefact”, Institutul de Arheologie Iași al Academiei Române, Iași, România, 19-22 octombrie 2022. *Saharna Mare/„Dealul Mănăstirii”, mormântul nr. 3. Reconstituire paleo-patologică și ocupațională* – comunicare în sesiune.

6. ZANOCI, A. (dr.). Sesiunea de comunicări științifice „Milenii teaurizate. Creație și spiritualitate”; Muzeul Județean Buzău, România, 9-11 noiembrie 2022. *Incinte „circulare” din epoca fierului în regiunea Nistrului Mijlociu: evoluție și funcționalitate* – comunicare în sesiune.

7. BĂȚ, M. (dr.). Sesiunea de comunicări științifice „Milenii teaurizate. Creație și spiritualitate”; Muzeul Județean Buzău, România, 9-11 noiembrie 2022. *De la circulația obiectelor și ideilor la mobilitatea indivizilor: considerații preliminare privind pătrunderea și răspândirea vestigiilor de tip La Tène în spațiul est-carpatic în perioada târzie a epocii fierului* – comunicare în sesiune.

8. MATVEEV, S. (dr.), ISTRATI, M. (dr.), VORNIC, V. (dr.), IANCU, D. (dr.), STRATICIUC, M. (dr.). Sesiunea Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” „Metodă, teorie și practică în arheologia contemporană”, București, România, 5-7 aprilie 2023. *Analize PIXE ale ceramicii de pe situl stratificat Lipoveni II – La Nisipărie (raionul Cimișlia, Republica Moldova)* – comunicare în sesiune.

9. COROBCEAN, A. (dr.). Sesiunea Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” „Metodă, teorie și practică în arheologia contemporană”, București, România, 5-7 aprilie 2023. *Considerații privind siturile getice din bazinele râurilor Cogîlnic și Botna* – comunicare în sesiune.

10. IARMULSCHI, V. (dr.), BĂȚ, M. (dr.). Sesiunea Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” „Metodă, teorie și practică în arheologia contemporană”, București, România, 5-7 aprilie 2023. *O fibulă de epocă romană mijlocie descoperită la Costești (raionul Ialoveni, Republica Moldova)* – comunicare în sesiune.

11. ZANOCI, A. (dr.), SCHERF, D. (dr.). Sesiunea Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” „Metodă, teorie și practică în arheologia contemporană”, București, România, 5-7 aprilie

2023. *Cercetări interdisciplinare la situl arheologic Horodiște, raionul Rezina, Republica Moldova* – comunicare în sesiune.

12. BĂȚ, M. (dr.), CONDREA, D. Sesiunea Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan” „Metodă, teorie și practică în arheologia contemporană”, București, România, 5-7 aprilie 2023. *Terminus post quem sau cum înregistrăm siturile arheologice. Studiu de caz: epoca fierului în bazinul Nistrului de Mijloc* – comunicare în sesiune.

13. MUNTEANU, O. (dr.), BAT, M. (dr.), ZANOCI, A. (dr.). Humboldt-Kolleg: „Kommunikation, Mobilität und Handel während der vorrömischen Eisen- und frühen Römischen Kaiserzeit in Mittel- und Osteuropa / Communication, mobility, and trade during the Pre-Roman Iron and Early Roman Age in Central and Eastern Europe”, Maria Curie-Skłodowska Universit t, Lublin, Poland, 19.-21.04.2023. *Brooches of Early Lat ne type in the Prut-Dniester area – appearance, spread and significance* – comunicare în sesiune.

14. BAT, M. (dr.), ZANOCI, A. (dr.), MUNTEANU, O. (dr.). Humboldt-Kolleg: „Kommunikation, Mobilität und Handel während der vorrömischen Eisen- und frühen Römischen Kaiserzeit in Mittel- und Osteuropa / Communication, mobility, and trade during the Pre-Roman Iron and Early Roman Age in Central and Eastern Europe”, Maria Curie-Sk łowska Universität, Lublin, Poland, 19.-21.04.2023. *Milestones of Mobility: Hoards in Middle Dniester Basin in Pre-Roman Iron Age* – comunicare în sesiune.

15. MATVEEV, S. (dr.). Conference „Archaeological heritage between Carpathians and Caucasus”, Institutul de Arheologie, Iași, Romania, November 21-23, 2023. „*Cajba (Kr. Glodeni). Eine Siedlung der Sântana de Mureș- ernjachov-kultur mit besonderen r mischen Importen*” – comunicare în sesiune.

➤ *Manifestări  tiin ifice internaționale ( n Republica Moldova)*

1. ZANOCI, A. (dr.). Conferința  tiin ific  internațională „Patrimoniul cultural de ieri – implica ii în dezvoltarea societăţii durabile de m ine”, ediția a VI-a, Academia de  tiin e a Moldovei, Chișinău, Republica Moldova, 27-28 septembrie 2022. *Patrimoniul arheologic din epoca fierului în regiunea Nistrului Mijlociu* – comunicare în sesiune.

➤ *Manifestări  tiin ifice cu participare internațională*

1. MATVEEV, S. (dr.), BRANI TE, T. (dr.), SPRINCEAN, V. (dr.). Conferința  tiin ific  națională cu participare internațională „Integrare prin Cercetare  i Inovare” dedic t  Zilei Internaționale a științei pentru Pace  i Dezvoltare, Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, R. Moldova, 9-10 noiembrie 2023. *Date preliminare privind utilizarea spectroscopiei EDS pentru studiiul materialului tegular din primele secole p. Chr.* – comunicare în sesiune.

2. ZANOCI, A. (dr.), SPRINCEAN, V. (dr.), BĂȚ, M. (dr.). Conferința  tiin ific  națională cu participare internațională „Integrare prin Cercetare  i Inovare” dedic t  Zilei Internaționale a științei pentru Pace  i Dezvoltare, Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, R. Moldova, 9-10 noiembrie 2023. *Prospecțiuni aeriene în bazinul râului* – comunicare în sesiune.

➤ *Manifestări  tiin ifice naționale*

1. MATVEEV, S. (dr.). Masa rotundă: „Arheologul Emanuil Rikman – 100 de ani de la na tere”, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Chișinău, R. Moldova, 13 aprilie 2023. * antierelor arheologice ale lui Emanuil Rikman din Nordul Republicii Moldova, săpăturile de la Sobari*” – comunicare în sesiune.

11. Aprecierea  i recunoa terea rezultatelor ob t nute în proiect (premii, medalii, titluri, alte aprecieri)

- ZANOCI, A., BĂȚ, M. Medalie de argint; Euroinvent Book Salon, ed. 13, Iași, România, 22 mai 2021, pentru volumul *Rela ii interculturale în spațiul tiso-nistrean în epoca fierului*, apărut în cadrul proiectului în anul 2020;

- ZANOCI, A. Medalie de aur; Euroinvent Book Salon, ed. 14, Iași, România, 27 mai 2022,

- pentru volumul *Economie și mediu în spațiul tiso-nistean în epoca fierului / Economy and Environment in the Iron Age in the Tisza-Dniester region*, apărut în cadrul proiectului în anul 2021;
- ZANOCI, A., BĂȚ, M. Medalie de aur; Euroinvent Book Salon, ed. 15, Iași, România, 13 mai 2023, pentru volumul *Descoperiri vechi și abordări noi în arheologia epocii fierului din spațiul tiso-nistean / Old discoveries and new approaches to the Archaeology of the Iron Age in the Tisza-Dniester area*, apărut în cadrul proiectului în anul 2022;
 - ZANOCI, A. Diplomă de onoare a Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, pentru activitate prodigioasă și contribuție substanțială la dezvoltarea științei (noiembrie 2020);
 - MATVEEV, S. Diplomă de recunoștință a Academiei de Științe a Moldovei, pentru rezultate remarcabile în activitatea de cercetare și promovarea științei pe plan național și internațional (octombrie 2021);
 - ZANOCI, A. Medalia „Nicolae Milescu Spătarul” a Academiei de Științe a Moldovei, pentru rezultate remarcabile în activitatea științifică (iunie 2022);
 - BĂȚ, M. Diplomă de laureat al Concursului Național „Teza de excelență a anului 2022” (iunie 2023);
 - DULGHER, V. Diplomă de excelență a Academiei de Științe a Moldovei, pentru rezultate științifice remarcabile obținute în cadrul proiectului (noiembrie 2023);
 - SERBINOV, S. Diplomă de excelență a Academiei de Științe a Moldovei, pentru rezultate științifice remarcabile obținute în cadrul proiectului (noiembrie 2023);
 - CHITIC, V. Diplomă de excelență a Academiei de Științe a Moldovei, pentru rezultate științifice remarcabile obținute în cadrul proiectului (noiembrie 2023);
 - CONDREA, D. Diplomă de excelență a Academiei de Științe a Moldovei, pentru rezultate științifice remarcabile obținute în cadrul proiectului (noiembrie 2023);
 - ZANOCI, A. Diploma de onoare a Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova, pentru activitatea prodigioasă în domeniul cercetării și inovării (noiembrie 2023);
 - BĂȚ, M. Diploma de onoare a Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova, pentru activitatea prodigioasă în domeniul cercetării și inovării (noiembrie 2023);
 - ZANOCI, A. Diplomă de excelență a Academiei de Științe a Moldovei, pentru rezultate relevante în activitatea de cercetare (decembrie 2023).

12. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în proiect în mass-media:

➤ Emisiuni radio/TV de popularizare a științei

1. BĂȚ, M. / Telejurnal. TVR Moldova, 5 februarie 2021) / Tezaurul de la Mateuți, raionul Rezina / <https://tvrmdova.md/cultura/tezaurul-descoperit-acum-7-decenii-in-satul-mateuti-din-rezina-la-muzeul-national-de-etnografie-si-istorie-naturala-din-chisinau/>
2. VORNIC, V. / Spațiul public. Radio Moldova, 03 iunie 2022) / Patrimoniul natural, cultural, arheologic: cercetare și valorificare / <https://www.youtube.com/watch?v=l2ccfZla550>
3. BĂȚ, M., ZANOCI, A. / Mesager. Moldova 1, 23 iulie 2023 / Cercetări la construcțiile preistorice din situl Saharna „Țiglău” / <https://moldova1.md/p/13548/cercetari-la-construcțiile-preistorice-din-situl-saharna-tiglau-ce-descoperiri-au-fost-facute>
4. VORNIC, V. / Spațiul public. Radio Moldova, 17 august 2023 / Patrimoniul arheologic: conservare și valorificare / https://m.facebook.com/100063709443996/videos/3622404091348108/?_se_imp=0areqbblUrdVzYbUL
5. VORNIC, V. / Bună dimineața. Moldova 1, 7 septembrie 2023 / Situația siturilor arheologice din Republica Moldova / <https://www.youtube.com/watch?v=rII3cWMMs0A>
6. ZANOCI, A. / Moldova de Patrimoniu, Moldova 1, 3 decembrie 2023 / Microzona Horodiște-Țipova / <https://moldova1.md/f/ro/2598#content>

➤ Articole de popularizare a științei

1. VORNIC, V., MATVEEV, S. Așezarea din epoca romană târzie de la Sobari. In: *Funcționarul public*, martie 2022. nr. 5-6 (618-619), p. 16.

13. Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate pe parcursul anilor 2020-2023 de membrii echipei proiectului

- BĂȚ, M., Regiunea Nistrului Mijlociu în secolele XI-III a. Chr. / Teză de doctorat, conducător științific ZANOCI, A.

14. Materializarea rezultatelor obținute în proiect (cu specificarea aplicării în practică)

Forme de materializare a rezultatelor cercetării în cadrul proiectului pot fi produse, utilaje și servicii noi, documente ale autorităților publice aprobate etc.

În anii 2020-2023, ca urmare a cercetărilor arheologice de teren, în conformitate cu *Regulamentul privind cercetarea și expertiza arheologică în Republica Moldova*, din 25 aprilie 2013, au fost elaborate 17 rapoarte științifice, care au fost aprobate de Comisia Națională Arheologică din cadrul Ministerului Culturii și au fost depuse în Arhiva arheologică a Muzeului Național de Istorie a Moldovei:

1. NICULIȚĂ, I., ZANOCI, A., BĂȚ, M., SIMALCIK, A. *Raport despre rezultatele investigațiilor arheologice și antropologice din anul 2019 la situl Saharna Mare/Dealul Mănăstirii*. Chișinău, 2020 (text – 27 p., planșe – 73). Arhiva MNIM, inv. nr. 657.

2. ZANOCI, A., BĂȚ, M. *Raport despre rezultatele cercetărilor interdisciplinare la așezarea Saharna „Rude” și siturile arheologice din microzona Horodiște-Țipova, raionul Rezina*. Chișinău, 2020 (text – 21 p., planșe – 27). Arhiva MNIM, inv. nr. 658.

3. MATVEEV, S., VORNIC, V. *Raport despre rezultatele cercetărilor arheologice la Lipoveni (r-nul Cimișlia) din anul 2019*. Chișinău, 2020 (text – 39 p., planșe – 19). Arhiva MNIM, inv. nr. 664.

4. MATVEEV, S., VORNIC, V. *Raport despre rezultatele cercetărilor preventive la Valul lui Traian de Sus (Grădiștea-Costangalia, r-nul Cimișlia) în anul 2019*. Chișinău, 2020 (text – 9 p., planșe – 5). Arhiva MNIM, inv. nr. 665.

5. ZANOCI, A., BĂȚ, M., SIMALCIK, A., SOCHIRCĂ, V., NAGACEVSCHI, T., DULGHER, V., SERBINOV, S., CHITIC, V. *Raport despre rezultatele investigațiilor interdisciplinare din anul 2020 din microzona Saharna*. Chișinău, 2021 (text – 24 p., planșe – 38). Arhiva MNIM, inv. nr. 658.

6. VORNIC, V., MATVEEV, S., CIOBANU, I., POPOVICI, S. *Raport despre rezultatele cercetărilor preventive la Valul lui Traian de Sus în anul 2020*. Chișinău, 2021 (text – 13 p., planșe – 11). Arhiva MNIM, inv. nr. 673.

7. MATVEEV, S., VORNIC, V. *Raport despre rezultatele cercetărilor arheologice pe teritoriul com. Lipoveni (r-nul Cimișlia) din anul 2020*. Chișinău, 2021 (text – 58 p., planșe – 35). Arhiva MNIM, inv. nr. 680.

8. COROBCEAN, A. *Raport despre rezultatele cercetărilor arheologice la situl Climăuții de Jos „Pe Holm”*. Chișinău, 2021 (text – 15 p., planșe – 17). Arhiva MNIM, inv. nr. 681.

9. MATVEEV, S., VORNIC, V., ASÂNDULESEI, A. *Raport despre rezultatele cercetărilor periegetice și magnetometrice pe situl Ecaterinovka-Ialpugeni-Valea Jeparului (r-ul Cimișlia) din anul 2021*. Chișinău, 2022 (text – 12 p., planșe – 15). Arhiva MNIM, inv. nr. 675.

10. MATVEEV, S., VORNIC, V. *Raport despre rezultatele cercetărilor arheologice la situl Lipoveni II-La Nisipărie (r-nul Cimișlia) din anul 2021*. Chișinău, 2022 (text – 30 p., planșe – 45). Arhiva MNIM, inv. nr. 660.

11. ZANOCI, A., BĂȚ, M., SCHERF, D., MEWES, M., DULGHER, V., SERBINOV, S., CHITIC, V. *Raport despre rezultatele investigațiilor arheologice din anul 2021 la situl Horodiște „La Cot”, raionul Rezina*. Chișinău, 2022 (text – 14 p., planșe – 29). Arhiva MNIM, inv. nr. 676.

12. ZANOCI, A., BĂȚ, M., ASÂNDULESEI, A., SOCHIRCĂ, V., TENCARIU, A.F., NAGACEVSCHI, T., DULGHER, V., SERBINOV, S., CHITIC, V. *Raport despre rezultatele investigațiilor interdisciplinare din anul 2021 la siturile arheologice din raionul Rezina*. Chișinău, 2022 (text – 15 p., planșe – 19). Arhiva MNIM, inv. nr. 677.

13. ZANOCI, A., BĂȚ, M., SIMALCSIK, A., DULGHER, V., SERBINOV, S., CHITIC V., CUCULESCU, D. *Raport despre rezultatele investigațiilor arheologice din anul 2021 la situl Saharna „Țiglău” (r-nul Rezina)*. Chișinău, 2022 (text – 24 p., planșe – 76). Arhiva MNIM, inv. nr. 678.

14. ZANOCI, A., BĂȚ, M., SIMALCSIK, A., DULGHER, V., SERBINOV, S., CHITIC, V., CUCULESCU, D. *Raport despre rezultatele investigațiilor arheologice și antropologice din anul 2022 la situl Saharna „Țiglău” (r-nul Rezina)*. Chișinău, 2023 (text – 25 p., planșe – 92). Arhiva MNIM, inv. nr. 682.

15. ZANOCI, A., BĂȚ, M., DULGHER, V., SERBINOV, S., CHITIC, V., CUCULESCU, D. *Raport despre rezultatele periegezelor din anul 2022 la siturile arheologice din epoca fierului din regiunea Nistrului Mijlociu*. Chișinău, 2023 (text – 12 p., planșe – 20). Arhiva MNIM, inv. nr. 683.

16. ZANOCI, A., BĂȚ, M., SCHERF, D., DULGHER, V., SERBINOV, S., CHITIC, V., CONDREA, D., *Raport despre investigațiile arheologice din anul 2022 la situl Horodiște „La Șanț”, raionul Rezina*. Chișinău, 2023 (text – 14 p., planșe – 29). Arhiva MNIM, inv. nr. 684.

17. MATVEEV, S., VORNIC, V. *Raport despre rezultatele cercetărilor arheologice la situl Lipoveni II-La Nisipărie (r-nul Cimișlia) din anul 2022*. Chișinău, 2023 (text – 32 p., planșe – 47) Arhiva MNIM, inv. nr. 688.

De asemenea, rezultatele cercetărilor obținute în proiect sunt materializate în cursurile de lecții ale membrilor echipei, ținute la Universitatea de Stat din Moldova:

- ZANOCI, A. *Istoria veche a spațiului românesc*, licență Istorie, Facultatea de Istorie și Filosofie;

- ZANOCI, A. *Introducere în arheologie*, licență Istorie, Facultatea de Istorie și Filosofie;

- ZANOCI, A. *Managementul patrimoniului arheologic*, master Managementul Patrimoniului Cultural, Facultatea de Istorie și Filosofie;

- BĂȚ, M. *Metode de cercetare non-invazivă a siturilor și monumentelor*, master Managementul Patrimoniului Cultural, Facultatea de Istorie și Filosofie;

- BĂȚ, M. *Gestionarea informațiilor privind patrimoniul cultural*, master Managementul Patrimoniului Cultural, Facultatea de Istorie și Filosofie;

- MATVEEV, S. *Patrimoniul național cultural și protecția patrimoniului cultural*, licență, specialitatea Servicii hoteliere, turism și agrement, Facultatea de științe economice;

- MATVEEV, S. *Politici, strategii și legislație privind patrimoniul cultural*, master Managementul Patrimoniului Cultural, Facultatea de Istorie și Filosofie.

15. Informație suplimentară referitor la activitățile membrilor echipei

- Membru/președinte al comitetului organizatoric/științific, al comisiilor, consiliilor științifice de susținere a tezelor

- MATVEEV, S. / Consiliul științific specializat pentru susținerea tezei de doctor a dlui Băț Mihail, Regiunea Nistrului Mijlociu în secolele XI-III a. Chr. / Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, 1 iulie 2022 / secretar științific

- MUNTEANU, O. / Consiliul științific de susținere a tezei de doctor a dlui Băț Mihail, Regiunea Nistrului Mijlociu în secolele XI-III a. Chr. / Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, 1 iulie 2022 / membru

- COROBCEAN, A. / Consiliul științific specializat pentru susținerea tezei de doctor a dnei Sîrbu Mariana, Habitatul comunităților din perioada tardivă a epocii bronzului în spațiul carpato-niprean (complexul cultural Noua-Sabatinovka-Coslogeni) / Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, 6 iulie 2023 / secretar științific

- ZANOCI, A. / Consiliul științific specializat pentru susținerea tezei de doctor a dnei Sîrbu Mariana, Habitatul comunităților din perioada tardivă a epocii bronzului în spațiul carpato-niprean (complexul cultural Noua-Sabatinovka-Coslogeni) / Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, 6 iulie 2023 / membru

- MATVEEV, S. / Consiliul științific specializat pentru susținerea tezei de doctor a dlui Stigleț Dumitru-Ionuț, Ritul și ritual funerar al comunităților din epoca bronzului în Depresiunea Prutului Mijlociu / Universitatea Ștefan cel Mare, Suceava (România), 18 decembrie 2023 / referent oficial

➤ Redactor / membru al colegiilor de redacție al revistelor naționale / internaționale

- MATVEEV, S. / Studia Universitatis Moldaviae. Seria Științe umanistice (Universitatea de Stat din Moldova) / redactor-șef

- MATVEEV, S. / Arheologia Preventivă în Republica Moldova (Agenția Națională Arheologică) / secretar de redacție

- MATVEEV, S. / Revista Arheologică (Institutul Patrimoniului Cultural) / membru

- MATVEEV, S. / Cercetări Arheologice (Muzeul Național al României, București, România) / membru

- VORNIC, V. / Arheologia Preventivă în Republica Moldova (Agenția Națională Arheologică) / redactor-șef

- SIMALCSIK, A. / Arheologia Preventivă în Republica Moldova (Agenția Națională Arheologică) / membru

- SIMALCSIK, A. / Revista de Arheologie, Antropologie și Studii Interdisciplinare (Institutul de Cercetări Bioarheologice și Etnoculturale) / redactor responsabil

- ZANOCI, A. / Tyrageia (Muzeul Național de Istorie a Moldovei) / secretar de redacție

- ZANOCI, A. / Revista Arheologică (Institutul Patrimoniului Cultural) / membru

- ZANOCI, A. / Thraco-Dacica (Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București, România) / membru

- ZANOCI, A. / Peuce (Institutul de Cercetări Eco-Muzeale „Gavrilă Simion”, Tulcea, România) / membru

- MUNTEANU, O. / Plural. History. Society. Culture (Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” / membru

- MUNTEANU, O. / Arheologia Preventivă în Republica Moldova (Agenția Națională Arheologică) / membru

- BĂȚ, M. / Peuce (Institutul de Cercetări Eco-Muzeale „Gavrilă Simion”, Tulcea, România) / membru

- COROBCEAN, A. / Revista de Arheologie, Antropologie și Studii Interdisciplinare (Institutul de Cercetări Bioarheologice și Etnoculturale) / membru

- SOCHIRCĂ, V. / Studia Universitatis Moldaviae. Seria Științe reale și ale naturii (Universitatea de Stat din Moldova) / membru

16. Recomandări, propuneri

Pecând de la experiența acumulată în proiect, considerăm că o astfel de finanțare a cercetării a oferit echipei noastre un anumit grad de independență și de libertate în acțiuni, fapt care ne îndeamnă să recomandăm continuarea acestei practici și în anii următori.

17. Concluzii

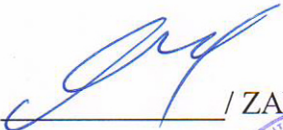
Ca urmare a realizării proiectului *Patrimoniul arheologic din epoca fierului în regiunea Nistrului Mijlociu și bazinul râului Cogâlnic: cercetare interdisciplinară și valorificare științifică* au fost acumulate numeroase informații despre siturile arheologice din epoca fierului din regiunea Nistrului Mijlociu și din bazinul Cogâlnicului, care au contribuit la completarea și ajustarea Repertoriului Arheologic Național și a Registrului Arheologic Național.

De asemenea, a fost recuperat un bogat și divers lot de artefacte inedite, al căror analiză și prelucrare a dat posibilitatea de a le transforma în surse istorice informative, utilizate la elucidarea modului de viață și a habitatului comunităților umane din acest spațiu, precum și la stabilirea legăturilor lor cu civilizațiile circumpontice și cu cele din Europa Centrală. Totodată acestea au

completat colecțiile muzeelor din Republica Moldova, în special cele a Muzeului Național de Istorie a Moldovei, unde urmează să capete și o valorificare culturală.

Coroborarea datelor obținute prin cercetările arheologice de teren cu datele obținute prin investigațiile interdisciplinare au contribuit la: studierea evoluției habitatului comunităților umane din regiunea Nistrului Mijlociu și bazinul râului Cogâlnic în epoca fierului; reconstituirea paleomediului și a îndeletnicirilor comunităților din acest spațiu; elucidarea diversității practicilor funerare ale acestor comunități; concretizarea cronologiei și periodizării epocii fierului atât în regiunile de studiu, cât și în spațiul carpato-danubiano-pontic.

Crearea unei platforme de cercetare interdisciplinară cu implicarea specialiștilor de la Facultatea de Biologie și Geștiințe și de la Facultatea de Fizică și Inginerie a USM, precum și a celor de la Platforma Arheoinvest, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași, România a condus la creșterea capacității de inovare în vederea recunoașterii internaționale a calității cercetării arheologice din Republica Moldova.

Conducătorul de proiect / ZANOCI Aurel

Data: 10.01.2024

LȘ

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect perioada 2020-2023

Patrimoniul arheologic din epoca fierului în regiunea Nistrului Mijlociu și bazinul râului Cogâlnic: cercetare interdisciplinară și valorificare științifică

Cifra proiectului 20.80009.1606.14

Cercetările efectuate în cadrul proiectului, în anii 2020-2023, au avut drept scop valorificarea științifică interdisciplinară a patrimoniului arheologic din epoca fierului din regiunea Nistrului Mijlociu și bazinul râului Cogâlnic.

Pentru realizarea scopului au fost efectuate prospecțiuni, sondaje și săpături arheologice la siturile din spațiul de cercetare. Acestea au fost combinate cu o serie de cercetări interdisciplinare: geofizice, pedologice, arheozoologice și antropologice.

În perioada proiectului, în regiunea Nistrului Mijlociu au fost prospectate cca 55 situri arheologice din epoca fierului, iar în bazinul Cogâlnicului și teritoriile aferente – 18 situri din epoca fierului și perioada antică. Pentru toate siturile au fost fixate coordonatele GPS, au fost stabilite conturul și dimensiunile lor, iar de pe suprafață au fost colectate artefacte arheologice, care au permis încadrarea lor cronologică.

Totodată, la zece dintre siturile documentate (Horodiște, Glinjeni „La Șanț”, Ecaterinovca-Ialpugeni–*Valea Jeparului* etc.) au fost realizate prospecțiuni aeriene, iar la nouă (Saharna „Rude”, Cogâlniceni, Saharna „Țiglaș” etc.) – prospecțiuni geo-fizice.

Pentru stabilirea intensității stratului cultural și a nivelurilor de locuire, în 12 situri (Cogâlniceni, Păpăuți „Cetate”, Saharna „Hulboaca” etc.) au fost efectuate sondaje arheologice. Iar în șapte situri cu potențial arheologic ridicat (Saharna Mare, Saharna „Rude”, Horodiște etc.), precum și în două (Saharna „Țiglaș”, Lipoveni II „La Nisipărie”), în care patrimoniul arheologic este amenințat de distrugere, au fost realizate săpături arheologice.

Din majoritatea siturilor investigate prin săpături și sondaje au fost prelevate probe de sol pentru analize pedologice. Ca urmare, au fost scoase în evidență modificări antropice ale solului, care denotă o activitate umană intensă în așezările cercetate.

De asemenea, au fost efectuate analize ale resturilor faunistice recuperate din așezările Saharna Mare, Saharna „Țiglaș” și Lipoveni II „La Nisipărie”. Proporția ridicată a mamiferilor domestice este un indicator al faptului că creșterea animalelor (bovină domestică, oaie, capră, porc, cal și câine) era o ocupație foarte importantă pentru locuitorii acestor așezări.

Ca urmare a analizelor antropologice realizate asupra osemintelor umane, descoperite în siturile Saharna Mare și Saharna „Țiglaș”, au fost: estimată vârsta biologică a indivizilor, determinat sexul antropologic, analizat traumatismul, patologii și indicatori ocupaționali.

Astfel, cercetările de teren și cele interdisciplinare, realizate în anii 2020-2023, s-au soldat cu rezultate remarcabile, care contribuie la soluționarea mai multor probleme științifice, cum ar fi: evoluția habitatului comunităților umane din regiunea Nistrului Mijlociu și bazinul râului Cogâlnic în epoca fierului; reconstituirea paleomediului și a îndeletnicirilor comunităților din acest spațiu; diversitatea practicilor funerare ale acestor comunități; cronologia și periodizarea epocii fierului atât în regiunile de studiu, cât și în spațiul carpato-danubiano-pontic.

Rezultatele cercetărilor, căpătate în cadrul proiectului, au fost valorificate prin intermediul a două monografii, patru culegeri de articole, 64 articole științifice, dintre care 12 în reviste din baza de date SCOPUS, și 118 rezumate la manifestări științifice. Membrii proiectului au participat la: 14 conferințe internaționale (peste hotare) – 21 comunicări; opt conferințe internaționale (în Republica Moldova) – 24 comunicări; 15 conferințe naționale cu participare internațională – 67 comunicări; cinci conferințe naționale – 30 comunicări.

Deopotrivă cu cercetarea științifică, echipa proiectului a fost preocupată și de transferul de cunoștințe și informații despre bunele practici interdisciplinare către cercetători și cadre didactice. Cu acest scop, în cadrul Seminarului de Arheologie și Istorie Antică, Facultatea de Istorie și

Filosofie, USM, au fost organizate o serie de prelegeri, la care membrii echipei proiectului, precum și specialiștii invitați, au prezentat rezultatele recente ale cercetărilor.

De asemenea, membrii echipei, prin intermediul emisiunilor televizate și radio, au promovat patrimoniul arheologic din epoca fierului din regiunea Nistrului Mijlociu și bazinul râului Cogâlnic, accentuând necesitatea salvagădării acestuia.

The aim of the research carried out in 2020-2023 as part of the project was to scientifically valorize the Iron Age archaeological heritage of the Middle Dniester region and the Cogâlnic river basin from an interdisciplinary standpoint.

Prospections, surveys, and archaeological excavations were performed in the research area in order to achieve this goal. They were combined with a series of interdisciplinary studies: geophysical, pedological, zooarchaeological and anthropological.

During the project, approximately 55 Iron Age archaeological sites were surveyed in the Middle Dniester region, while in the Cogâlnic river basin and the territories adjacent to it this number reached 18 sites, dated from the Iron Age and classical antiquity. As a result, all the sites had their GPS coordinates registered, and their perimeter and dimensions established. Archaeological artifacts were collected from their surface, which allowed them to be dated chronologically.

At the same time, aerial prospections were carried out on ten of the documented sites (Horodiște, Glinjeni “La Șanț”, Ecaterinovca-Ialpugeni–*Valea Jeparului* etc.), and on nine others – geophysical surveys (Saharna “Rude”, Cogâlniceni, Saharna “Țiglău” etc.).

In order to determine the intensity of the cultural layer and the habitation levels, small-scale digs were performed on 12 sites (Cogâlniceni, Păpăuți “Cetate”, Saharna “Hulboaca” etc.). On the other hand, systematic excavations were organized on seven sites with a high archaeological potential (Saharna Mare, Saharna “Rude”, Horodiște etc.) and on two others (Saharna “Țiglău”, Lipoveni II “La Nisipărie”), where the archaeological heritage is threatened with destruction.

Soil samples for pedological analyses were extracted from most of the excavated sites. Their results highlighted the anthropogenic alterations to the soil, which, in turn, demonstrate an intensive past human activity on the studied settlements.

Furthermore, analyses were performed on the faunal remains collected from the settlements of Saharna Mare, Saharna “Țiglău” and Lipoveni II “La Nisipărie”. The high ratio of domestic mammals indicates the great importance of animal husbandry (cattle, sheep, goats, pigs, horses, and dogs) for the inhabitants of these settlements.

The anthropological analyses performed on the human bones discovered at Saharna Mare and Saharna “Țiglău” generated the following results: estimates on the individuals’ biological age, sex determination, examination of the traumatism, pathologies, and occupational indicators.

In this way, the field and interdisciplinary research undertaken in 2020-2023 accomplished remarkable results, which contribute to solving several scientific problems, such as: the evolution of the habitat belonging to the Iron Age human communities of the Middle Dniester region and the Cogâlnic river basin; the reconstruction of the paleoenvironment and the communities’ occupations in this area; the diversity of the funerary practices of these communities; the chronology and periodization of the Iron Age, both in the study region, and in the entire Carpathian-Danubian-Pontic space.

The research results, obtained as part of the project, were disseminated through two monographs, four collections of articles, 64 scientific articles, of which 12 – in journals from the SCOPUS database, and 118 abstracts from participations at scientific events. The project members participated at: 14 international conferences (abroad) – 21 presentations; eight international conferences (in Republic of Moldova) – 24 presentations; 15 national conferences with international participation – 67 presentations; five national conferences – 30 presentations.

Besides scientific research, the project team was also concerned with the transfer of knowledge and information about good practices in interdisciplinarity to other researchers and professors. In this regard, a series of lectures held by the team members, as well as by invited experts, were

organized within the Archaeology and Ancient History Seminar of the Faculty of History and Philosophy at MSU, in which each presented their latest research.
In addition, the team members promoted the Iron Age archaeological heritage of the Middle Dniester region and the Cogâlnic river basin in TV shows and radio broadcasts, underscoring the need to safeguard it.

Conducătorul de proiect

/ ZANOCI Aurel

Data: 10.01.2024

LȘ

Volumul total al finanțării proiectului 2020-2023

Cifra proiectului: 20.80009.1606.14

Anul	Finanțarea planificată (mii lei)	Finanțarea Executată (mii lei)	Cofinanțare (mii lei)
2020	731,5	731,5	50,0
2021	731,5	731,5	50,0
2022	731,5	731,5	50,0
2023	896,7	896,7	50,0
Total	3091,2	3091,2	200,0

Conducătorul de proiect / ZANOCI AurelData: 10.01.2024

LȘ

Componenta echipei pe parcursul anilor 2020-2023

Lista executorilor, potențialul științific, inclusiv indicarea modificărilor echipei de cercetare pe durata Programului de Stat

Cifra proiectului 20.80009.1606.14

Echipa proiectului conform contractului de finanțare 2020-2023						
Nr	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Zanoci Aurel	1967	doctor	0,50	03.01.2020	31.12.2023
2.	Matveev Sergiu	1975	doctor	0,25	03.01.2020	31.12.2023
3.	Vornic Vladimir	1971	doctor	0,25	03.01.2020	31.12.2023
4.	Corobcean Andrei	1985	doctor	0,25	03.01.2020	31.12.2023
5.	Băț Mihail	1982	doctor	1,00	03.01.2020	31.12.2023
6.	Niculiță Ion	1939	dr. hab.	0,25	03.01.2020	31.12.2021
7.	Dulgher Victor	1994		1,00	03.01.2020	31.12.2023
8.	Serbinov Sergiu	1996		0,75	01.07.2020	31.12.2023
9.	Chitic Vladimir	1996		0,75	01.07.2020	31.12.2023
10.	Sochircă Vitalie	1970	doctor	0,50	03.01.2020	31.07.2023
11.	Nagacevski Tatiana	1959	doctor	0,50	03.01.2020	31.07.2023
12.	Simalcsik Angela	1975	doctor	0,25	03.01.2021	31.12.2023
13.	Condrea Dumitru	1990		0,50	03.01.2023	31.12.2023
14.	Rotaru Corneliu	1964		0,50	03.01.2020	31.12.2020
15.	Dermenji Lazar	1978		0,50	01.02.2021	31.07.2021
16.	Tencariu Felix-Adrian	1978	doctor	0,75	01.04.2020	30.09.2020
17.	Munteanu Octavian	1967	doctor	0,50	03.01.2020	31.12.2020
				0,50	01.02.2021	30.11.2021
				0,50	01.02.2022	31.12.2022
				0,25	03.01.2023	31.12.2023
18.	Asăndulesei Andrei	1983	doctor	0,75	01.04.2020	30.09.2020
				0,50	03.01.2021	30.06.2021
				0,50	01.02.2022	31.07.2022
				0,25	03.01.2023	30.06.2023

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor conform proiectului **27,7%**

Conducătorul de proiect

/ ZANOCI Aurel

Data: 10.01.2024

LȘ

**Formular privind raportarea indicatorilor în cadrul proiectului Programe de Stat
pentru perioada 2020 – 2023, cifra 20.800091606.14**

Indicator 1	Rezultat				Indicator 2	Rezultat				Indicator 3	Rezultat			
	2020	2021	2022	2023		2020	2021	2022	2023		2020	2021	2022	2023
Nr. de cereri de brevete înregistrate în cadrul proiectului de cercetare finanțat					Nr. de brevete obținute în cadrul proiectului de cercetare finanțat					Procentul lucrărilor științifice aplicate în practică, din totalul lucrărilor publicate în cadrul proiectului de cercetare finanțat	80%	80%	70%	60%
Total										72,5%				

Conducător de proiect _____ ZANOCI Aurel

Data 10.01.2024

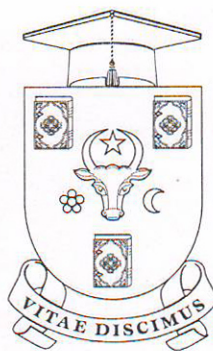
LȘ

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII AL
REPUBLICII MOLDOVA

UNIVERSITATEA DE STAT
DIN MOLDOVA

MD-2009, mun. Chișinău
str. A.Mateevici 60
tel.: (+373) 22244821, fax: 22244248
www.usm.md, email: rector@usm.md

MINISTRY OF EDUCATION AND
RESEARCH OF
THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MOLDOVA STATE UNIVERSITY

MD-2009, Chisinau
A.Mateevici str. 60
phone: (+373) 22244821, fax: 22244248
www.usm.md, email: rector@usm.md

CONSILIUL ȘTIINȚIFIC al USM

EXTRAS

din proces-verbal nr.3
al ședinței din 27 decembrie 2023
a Consiliului Științific al Universității de Stat din Moldova

Au fost prezenți: 15 membri din 15

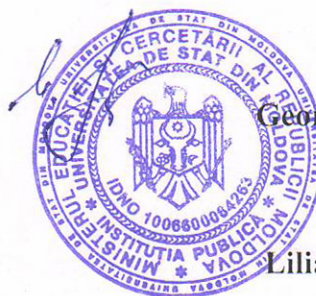
Obiect de referință:

Aprobarea rapoartelor științifice finale ale proiectelor din cadrul Programelor de Stat

Ca urmare a prezentării publice se aprobă rezultatele științifice finale (2020 - 2023), obținute în cadrul proiectului din cadrul Programelor de Stat **Patrimoniul arheologic din epoca fierului în regiunea Nistrului Mijlociu și bazinul râului Cogâlnic: cercetare interdisciplinară și valorificare științifică**, cu cifrul 20.80009.1606.14, conducător de proiect **Aurel ZANOCI**.

Președintele Consiliului Științific,
profesor universitar

Secretar al ședinței

Georgeta Stepanov

Lilia Spînu